

MKB-indicatorbedrijf: De kapsalon

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting naar de regeldruk in het mkb"

MKB-indicatorbedrijf: De kapsalon

Deelrapport bij het project "Financiële doorlichting naar de regeldruk in het mkb"

Auteurs

Eline de Koning

Peter Bex

Sira Consulting B.V. is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoeksresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Sira Consulting B.V.. Sira Consulting B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Methodiek MKB-indicatorbedrijven	7
2.1	Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf	7
2.2	Onderzoeksmethode en verantwoording	10
3	Sector en verplichtingen	12
3.1	De kappersbranche	12
3.2	Het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon	14
3.3	Wettelijke verplichtingen	15
4	De regeldruk van de kapper	19
4.1	De regeldrukkosten	19
4.2	De werkbaarheid (beleefde regeldruk)	23
5	Van knelpunten naar oplossingen	26
5.1	Regeldrukkosten versus werkbaarheid	26
5.2	Beslisboom regeldrukreductie	34
6	Samenvatting regeldruk kapsalon	37
Bijlagen		
I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de kapsalon	40
II	Matrix ingevuld per verplichting	41

1 Inleiding

Het kabinet zet in op een merkbare en tegelijkertijd meetbare aanpak van de regeldruk voor bedrijven. Een belangrijke bouwsteen in het nieuwe regeldrukprogramma is om meetbaar de balans op te maken wat de regels zijn waar een ondernemer in de praktijk mee te maken krijgt, tegen welke knelpunten hij of zij aanloopt en wat het kost aan lasten. Het kabinet wil dit meetbaar maken op het niveau van de individuele ondernemer en op basis daarvan inzicht krijgen waar de regeldruk minder of de uitvoering beter kan.

De MKB-indicatorbedrijvenaankpak

Een MKB-indicatorbedrijf staat model voor een mkb-onderneming uit een specifiek geselecteerde sector. Per wettelijke verplichting is bepaald wat deze jaarlijks kost en in welke mate deze werkbaar is. Dit inzicht wordt gebruikt om aangrijpingspunten te vinden om de regeldruk te reduceren. Hierbij is het uitgangspunt dat het reduceren van de regeldruk voor een verplichting van het MKB-indicatorbedrijf ook zijn weerslag heeft op de regeldruk voor andere bedrijven waarop deze verplichting van toepassing is.

De MKB-indicatorbedrijvenaankpak is toegepast in zes sectoren, te weten:

- Winkelambacht (de kapsalon);
- Horeca (het hotel);
- Retail (de modewinkel);
- Metaal (de machinefabrikant);
- Bouw (de aannemer);
- Voedingsmiddelindustrie (de vleeswarenproducent).

In dit deelrapport is de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf [de kapsalon](#) samengevat. Hierbij is aangegeven welke verplichtingen de meeste regeldruk veroorzaken. Het rapport is tot stand gekomen in samenwerking met bedrijven uit de sector- en brancheorganisatie [ANKO](#). De resultaten van de zes MKB-indicatorbedrijven zijn geanalyseerd in het hoofd-rapport "Regeldruk MKB-indicatorbedrijven in zes sectoren". In het hoofd-rapport zijn de resultaten van zes MKB-indicatorbedrijven samengevat en suggesties gedaan om de regeldruk met deze aanpak structureel te verminderen en te monitoren.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een samenvatting opgenomen met de uitgangspunten en methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen van het MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 3 beschrijft vervolgens de sector, het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf en de verplichtingen die daarop van toepassing zijn. Hoofdstuk 4 geeft een samenvatting van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf in termen van regeldrukkosten en werkbaarheid.

In hoofdstuk 5 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. In samenspraak met de brancheorganisatie ANKO en deelnemende bedrijven zijn op basis van deze analyse 10 verplichtingen geselecteerd met prioriteit voor een regeldrukreductieprogramma. Tenslotte geeft hoofdstuk 6 een samenvatting van onderzoeksbevindingen.

2 Methodiek MKB-indicatorbedrijven

2.1 Regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf

Het MKB-indicatorbedrijf

Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, waarvan de bedrijfskenmerken zijn samengesteld. Het MKB-indicatorbedrijf binnen een sector is zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2022). De regeldruk is vervolgens bepaald op basis van gesprekken met bedrijven (met personeel) die voor wat betreft hun activiteiten en/of omvang op het MKB-indicatorbedrijf lijken.

Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Zo bestaat een groot deel van de kapperssector uit zzp'ers, een kleiner deel uit ondernemers met personeel en nog een kleiner deel uit grote ketenbedrijven. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Zo bestaat de sector horeca uit hotels, restaurants en cafés. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.

Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.

De regeldruk van een MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid. In deze deelrapportage is op hoofdlijnen een toelichting gegeven over de wijze waarop de regeldruk is bepaald. Een uitgebreidere beschrijving van de methodiek en hoe deze is toegepast, is opgenomen in het hoofdrapport.

Ad 1. De berekening van de regeldrukkosten

De berekening van de regeldrukkosten is gedaan conform de definities en uitgangspunten zoals voorgeschreven in het Handboek Meting Regeldrukkosten¹. De belangrijkste uitgangspunten zijn hieronder samengevat.

- Het gaat om alle geldende verplichtingen per 1 juli 2022. In het onderzoek zijn alle geldende wettelijke verplichtingen meegenomen. Dit is inclusief verplichtingen uit Europese regels of vanuit gemeentelijke, provinciale of waterschap verordeningen.
- De regeldrukkosten per verplichting worden uitgedrukt in € per jaar. Om de regeldrukkosten te bepalen zijn de kosten per verplichting (P) berekend, door de tijdsbesteding te vermenigvuldigen met het interne tarief, plus eventuele externe kosten

---

¹ [Handboek Meting Regeldrukkosten](#) is een publicatie van het ministerie van Economische Zaken en klimaat, januari 2018

(conform de handleiding). Om de regeldruk in € per jaar te bepalen, wordt de P vermenigvuldigd met het aantal keer dat de verplichting per jaar moet worden uitgevoerd.

De frequentie kan variëren van 12 (zoals bij de maandelijks verplichte loonaangifte) tot 1/4 wanneer een verplichting een keer per vier jaar voorkomt (bijvoorbeeld de frequentie van het aantal keer dat een ondernemer te maken krijgt met iemand die langdurig ziek is).

- Business as usual (BAU) is geen regeldruk. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou doen zonder dat dit verplicht is, is sprake van business as usual. De regeldruk wordt hiervoor gecorrigeerd. Zo is het uitbetalen van loon een wettelijke verplichting die iedere ondernemer zonder meer zou doen. De BAU is daarmee 100% en dus is de regeldruk nul. Per verplichting is bepaald of sprake is van BAU waarbij is gewerkt met de standaard percentages 100, 75, 50, 25 of 0.
- Er wordt uitgegaan van 100% naleving (compliance). Voor de berekening van de regeldrukkosten is ervan uitgegaan dat het MKB-indicatorbedrijf alle verplichtingen naleeft. Vanuit het onderzoek weten we dat ondernemers onbewust en soms bewust niet alle verplichtingen volledig naleven. In de berekening is hiermee geen rekening gehouden.

Dit betekent overigens niet dat de berekening van de regeldrukkosten een structurele overschatting is van de praktijk. In principe zouden de ondernemers immers aan de verplichting moeten voldoen. Indien sprake is van het structureel niet naleven van een verplichting, kan wel de vraag worden gesteld of met de verplichting het beoogde beleidsdoel doelmatig en doeltreffend wordt gerealiseerd. Kortom, het niet naleven van verplichtingen kan aanleiding zijn om de verplichting te optimaliseren. Om deze reden is de naleving kwalitatief meegenomen in het onderzoek.

Ad. 2. De bepaling van de werkbaarheid

Hoe hoger de ervaren regeldruk, hoe minder werkbaar de verplichting is. De werkbaarheid is per verplichting ingedeeld in een van de volgende categorieën:

- Niet werkbaar. De verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgescreven. Het gevolg is dat het bedrijf bewust of onbewust in overtreding is.
- Slecht werkbaar. Ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- Redelijk werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers er voor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde.
- Goed werkbaar. De verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.

Bij de beoordeling van de werkbaarheid is nagegaan welke knelpunten (zie figuur 1) een rol spelen. De rubricering van de knelpunten is zodanig gekozen dat deze inzicht geeft in de mogelijkheden om de ervaren regeldruk te verminderen.

Figuur 1. Knelpunten die van invloed zijn op de werkbaarheid

	<p>Tijdsbesteding. Voldoen aan verplichtingen uit wet- en regelgeving kost tijd en tijd is geld. Bedrijven moeten nagaan aan welke verplichtingen ze moeten voldoen. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld informatieverplichtingen, zoals het aanleveren van gegevens. Hoe meer tijd bedrijven daaraan besteden, hoe hoger de regeldrukkosten.</p>
	<p>Kosten. Een verplichting kan er toe leiden dat een ondernemer zijn administratie of bedrijfsprocessen moet aanpassen of een externe deskundige moet inhuren om aan de regelgeving te kunnen voldoen, zoals de inzet van een notaris of administratiekantoor. Dit zijn regeldrukkosten.</p>
	<p>Complexiteit. Bij complexiteit gaat het om de vraag of voldoende duidelijk is voor een ondernemer hoe aan de verplichting is te voldoen. Als niet duidelijk is hoe aan de verplichting is te voldoen trekken ondernemers nut- en nood van een verplichting vaak in twijfel.</p>
	<p>Doorlooptijd. In sommige gevallen vraagt een verplichting om contact met een overheidsinstelling. Daar zit dan een bepaalde afhandelingstermijn aan vast. Als de afhandelingstermijn waarbinnen de verplichting wordt uitgevoerd lang is, bijvoorbeeld omdat de uitvoeringsorganisatie beoordelings- of beslissingstijd nodig heeft, leidt dit tot meer ervaren regeldruk</p>
	<p>Dienstverlening. Ondernemers verwachten van de overheid niet alleen heldere informatie over opgelegde verplichtingen, maar in sommige gevallen ook meer uitleg of ondersteuning bij vragen hoe de ondernemer aan die verplichtingen kan voldoen. Als de uitvoeringsorganisatie van de overheid zich daarbij niet constructief opstelt en de ondernemer niet voldoende informeert, kan dit leiden tot onvrede en meer ervaren regeldruk.</p>

De berekeningen van de regeldruk en beoordeling van de werkbaarheid zijn per MKB-indicatorbedrijf vastgelegd en geanalyseerd in een standaardkostenmodel per MKB-indicatorbedrijf (iSKM). Hierin is per verplichting een toelichting opgenomen waarin is aangegeven welke brongegevens zijn gebruikt.

2.2 Onderzoeksmethode en verantwoording

In figuur 2 is de onderzoeksmethode samengevat. Onder de figuur wordt hierop een nadere toelichting gegeven.

Figuur 2. Onderzoeksmethode MKB-indicatorbedrijf

PROCEDURESTAPPEN	WERKZAAMHEDEN	ONDERZOEKS-METHODE	RESULTAAT
1 BEPALEN MKB-INDICATOR-BEDRIJF EN REFERENTIE-BEDRIJVEN	<ul style="list-style-type: none"> Analyse sector op basis van beschikbare kengetallen Bepalen MKB-indicatorbedrijf met brancheorganisatie Inventariseren wettelijke verplichtingen. 	 Meta-analyse	Sectoranalyse en beschrijving MKB-indicatorbedrijf
2 VOORBEREIDEN PRAKTIJK-ONDERZOEK	<ul style="list-style-type: none"> Verwerken verplichtingen in iSKM Werven 4-5 referentiebedrijven Voorbereiden op basis van bedrijfsgegevens 	 Desk-studie	iSKM Database met wettelijke verplichtingen
3 ONDERZOEK REGELDRUK REFERENTIEBEDRIJVEN	<ul style="list-style-type: none"> Diepte interviews bij 4-5 referentiebedrijven Analyseren resultaten per referentiebedrijf Bepalen branchekcijfers voor berekening MKB-indicatorbedrijf 	 Diepte interviews (Delphi Methode)	Regeldruk per referentiebedrijf per verplichting
4 ANALYSE EN VASTSTELLEN REGELDRUK	<ul style="list-style-type: none"> Analyseren referentiebedrijven en bepalen regeldruk MKB-indicatorbedrijf Afstemmen regeldruk en meest belastende verplichtingen met grotere groep ondernemers. 	 Interactieve sessie	Deelrapport per MKB-indicatorbedrijf inclusief iSKM

1. Bepalen MKB-indicatorbedrijf en referentiebedrijven

Op basis van beschikbare gegevens vanuit CBS- en brancheonderzoeken is een analyse gemaakt van de samenstelling van de sector. Hiermee is in overleg met de brancheorganisatie bepaald welke groep bedrijven binnen de sector te maken heeft met de meeste wettelijke verplichtingen. Vervolgens is het MKB-indicatorbedrijf voor de sector vastgesteld en beschreven aan de hand van de meest voorkomende kenmerken. Met een meta-analyse van diverse bronnen (zoals wetten.nl, ondernemersplein.nl en diverse regeldruk-onderzoeken) is bepaald welke wettelijke verplichtingen op het MKB-indicatorbedrijf van toepassing zijn. Ook dit overzicht is getoetst met juristen van onder meer de brancheorganisaties en MKB-Nederland.

2. Voorbereiden praktijkonderzoek

De wettelijke verplichtingen zijn gerubriceerd en verwerkt in het iSKM. In samenwerking met de brancheorganisaties zijn referentiebedrijven geworven om deel te nemen aan het onderzoek. Het werven van bedrijven bleek in sommige sectoren lastig (o.a. vanwege tekort aan personeel of hoge werkdruk). Indien nodig zijn concessies gedaan op het aantal referentiebedrijven (4 in plaats van de beoogde 5) of was sprake van een grotere afwijking van de beschrijving van het MKB-indicatorbedrijf. Bij de analyse is met deze afwijkingen rekening gehouden door bepaalde informatie aanvullend te toetsen in fase 4.

3. Onderzoek regeldruk referentiebedrijven

In diepte-interviews met 4 tot 5 referentiebedrijven per sector is de regeldruk (werkbaarheid en regeldrukkosten) bepaald. Per verplichting is inzichtelijk gemaakt of en hoe de ondernemer voldoet aan de verplichting, wie de verplichting uitvoert (ondernemer, werknemer of accountant/salarisadministratiekantoor), hoeveel tijd en out-of-pocketkosten een ondernemer moet investeren om te voldoen aan de wettelijke verplichting, hoe vaak een ondernemer de verplichting uitvoert en of de ondernemer de verplichting ook zou uitvoeren als deze niet door de overheid werd opgelegd. Samen met eventueel aangegeven knelpunten is vervolgens de werkbaarheid bepaald. De interviews zijn uitgevoerd met de directeur-eigenaar van het bedrijf en, zo nodig, met medewerkers die verantwoordelijk waren voor de uitvoering van de verplichtingen.

Vervolgens zijn de referentiebedrijven onderling vergeleken en is nagegaan op welke wijze de resultaten zijn te vertalen naar de situatie voor het MKB-indicatorbedrijf. Wanneer uit het onderzoek bij de referentiebedrijven blijkt dat het in fase 1 gedefinieerde MKB-indicatorbedrijf te veel afwijkt, dan zijn de uitgangspunten van het MKB-indicatorbedrijf zodanig aangepast dat dit zoveel mogelijk aansluit op de referentiebedrijven.

Voor de duidelijkheid: het MKB-indicatorbedrijf staat model voor de sector maar is geen gemiddelde (niet van de sector en niet van de referentiebedrijven) maar een fictief voorbeeldbedrijf dat model staat voor vergelijkbare bedrijven binnen de sector. De regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf is in deze fase (per verplichting) bepaald op basis van de feitelijke kosten en ervaringen van de referentiebedrijven. Wanneer een bepaalde verplichting afhankelijk is van bijvoorbeeld het aantal personeelsleden, dan wordt in de berekening het aantal personeelsleden van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt. Wanneer voor bepaalde verplichtingen gemiddelde branchecijfers beschikbaar zijn (zoals het ziekteverzuim) dan worden deze cijfers gebruikt voor het MKB-indicatorbedrijf.

4. Analyse en vaststellen regeldruk MKB-indicatorbedrijf

In samenwerking met de brancheorganisatie is een werksessie georganiseerd waarin de resultaten van het MKB-indicatorbedrijf besproken zijn en de regeldruk geverifieerd is. Hierbij is nagegaan of de verplichtingen met de hoogste regeldruk (regeldrukkosten en werkbaarheid) overeenkomen met hun eigen ervaring. Ook is nagegaan of bepaalde verplichtingen ontbreken en welke verplichtingen ondernemers juist als goed werkbaar beoordelen. Tenslotte is vanuit de discussie bepaald wat de meest belastende verplichtingen zijn die volgens de branche meegenomen moeten worden in een regeldrukreductieprogramma.

Naar aanleiding van de werksessie zijn bepaalde verplichtingen nader onderbouwd (bijvoorbeeld met branchecijfers) en doorgerekend. De resultaten van de werksessie en dit nader onderzoek zijn verwerkt in het rapport. De finale afstemming van het rapport heeft vervolgens plaatsgevonden met de brancheorganisatie.

3 Sector en verplichtingen

3.1 De kappersbranche

De kappersbranche is een arbeidsintensieve bedrijfstak in het (winkel)ambacht binnen de Nederlandse economie. In het eerste kwartaal van 2022 waren er 30.110 actieve bedrijven (met en zonder personeel) actief in de sector. Hiervan hebben 6.210 bedrijven personeel in dienst (21%) en zijn er 23.900 bedrijven zonder personeel (79%).

De totaalomzet voor de kappersbranche in 2021 was ruim €1.6 miljard (waarvan 94% uit dienstverlening en 6% uit productverkoop). Het aandeel van kapsalons met personeel was ruim €1.1 miljard (68% van de totale omzet van alle kapsalons). De gemiddelde jaaromzet voor kapsalons met personeel komt neer op ongeveer €177.000,-. Het aandeel van kapsalons zonder personeel was ongeveer €513 miljoen (32% van de totale omzet van alle kapsalons). De gemiddelde jaaromzet voor kapsalons zonder personeel komt neer op afgerond €22.000,-.

Branchevereniging ANKO

De ANKO (www.anko.nl) had in 2021 een representativiteit van 67%. Dit betekent dat 67% van alle werknemers in de branche werkzaam is bij kappersbedrijven die lid zijn van de ANKO. Zij komt op voor de collectieve en individuele belangen van professionele kapsalons met én zonder personeel. Zie tabel 1 voor een overzicht van de meest actuele cijfers van de ANKO.

Tabel 1. Aantal werkzame personen binnen de kappersbranche (incl. leden ANKO²)

Onderdeel	2021
Totaal aantal werkzame personen	55.058
<i>Aantal ondernemers</i>	<i>32.006</i>
- VOF Vennoten	4.302
- Werkgevers van B.V.	496
- Zelfstandigen met personeel	3.613
- Zzp'ers	23.595
Aantal werknemers in loondienst	23.052
Percentage voltijd werknemers	13%
Percentage deeltijd werknemers (en gemiddelde deeltijdfactor)	87% (0,631)

Keuze voor MKB-indicatorbedrijf: de kapsalon

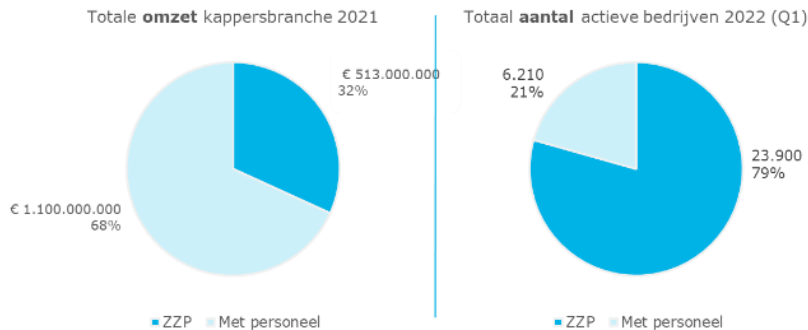
Met de ANKO is afgestemd dat het MKB-indicatorbedrijf voor dit onderzoek de kapperszaak met personeel (5 tot 10 werknemers) is. De kapperszaken met personeel hebben te maken met alle verplichtingen voortkomend uit wet- en regelgeving; ondernemers-, werkgevers- en sectorspecifieke verplichtingen. Daarnaast zijn kapperszaken met personeel verantwoordelijk voor 68% van de totale omzet binnen de branche (zie figuur 3).

Omdat ketenbedrijven met meerdere kapsalons verschillende organisatievormen en franchiseformules kennen, is het lastig om hiervoor een homogene groep te onderscheiden. De grote groep zzp'ers heeft geen verplichtingen die samenhangen met het werkgeverschap en zijn daarom niet geselecteerd om de regeldruk voor ondernemers met een kapsalon te berekenen. De verschillen tussen zzp'ers, kapperszaken met personeel en kapsalons met franchiseformules zijn eerder door de ANKO in kaart gebracht in het onderzoek 'Kappers onder (regel)druk'.³

² Factsheet Kappersbranche (ANKO, december 2022) gebaseerd op kerndata BPK (o.a. CBS en KVK)

³ Kappers onder (regel)druk ([Sira Consulting](https://www.siraconsulting.nl), 2021)

Figuur 3. Verdeling Kappers met personeel vs. zonder personeel (zzp'ers)

Voor de uitvoering van het MKB-indicatorenbedrijven onderzoek is gesproken met vijf referentiebedrijven (voor de kappersbranche waren dit IB-ondernemers). De kenmerken van deze referentiebedrijven zijn in onderstaande tabel samengevat. Vanwege de vertrouwelijkheid van de gedeelde (financiële) gegevens die is gegarandeerd richting de referentiebedrijven is de informatie geanonimiseerd.

Voor de berekening van de omzet van het MKB-indicatorbedrijf is uitgegaan van cijfers uit het branchestructuuronderzoek 2022. De loonkosten zijn gebaseerd op de cao voor het kappersbedrijf. Waar relevant is gebruik gemaakt van branchegemiddelden (zoals voor kort en langdurige ziekte verzuim). In de tabellen zijn de belangrijkste uitgangspunten samengevat, in het iSKM zijn alle gebruikte bronnen en berekeningen toegelicht.

De berekende regeldrukkosten en de bepaling van de werkbaarheid is geverifieerd in een werksessie bij de ANKO waaraan 15 ondernemers en diverse deskundige vertegenwoordigers van de brancheorganisatie hebben deelgenomen.

Tabel 2. Kerncijfers van de geselecteerde ondernemingen

Kerncijfers referentiebedrijven	Ref. 1	Ref. 2	Ref. 3	Ref. 4	Ref. 5
Omzet	€ 154.000	€ 573.000	€ 408.000	€ 195.000	€ 511.000
Werknemers (pers.)	1	12	8	5	13
Werknemers (fte)	0,6	4,9	5,0	3,9	7,1
Ondernemers (pers.)	1	2	1	1	1
Locatie in Nederland	Noord	Noord	Midden	Zuid	Zuid
Aantal vestigingen	1	2	1	1	1
Pand in eigen beheer	Huur	Ja	Ja	Huur	Ja
Leeftijd onderneming	+10 jaar	+10 jaar	+10 jaar	+10 jaar	+10 jaar

Tabel 3. Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf

Kerncijfers MKB-indicatorbedrijf	MKB-indicatorbedrijf	Toelichting MKB-indicatorbedrijf
Omzet	€ 360.032	Branche structuuronderzoek en 'Kappers onder regeldruk' (Sira Consulting, 2021)
Werknemers (pers.)	7	Berekend op basis van branche structuuronderzoek
Werknemers (fte)	4,9	Branche structuuronderzoek
Ondernemers (pers.)	1	Bron ANKO
Aantal vestigingen	1	Bron ANKO
Pand in eigen beheer	Ja	Bron ANKO ⁴
Leeftijd onderneming	10 jaar	Bron ANKO

⁴ Over het algemeen huren ondernemers binnen de kappersbranche een pand. Tijdens het onderzoek kwam naar voren dat het merendeel van de referentiebedrijven het pand in eigen beheer heeft. Om die reden is binnen het MKB-indicatorbedrijf gekozen voor een kapsalon met het pand in eigen beheer.

3.2 Het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

Het hieronder beschreven MKB-indicatorbedrijf van de kapsalon is een fictief bedrijf. Het MKB-indicatorbedrijf staat model voor de sector en maakt inzichtelijk welke verplichtingen van toepassing zijn, wat de regeldruk is en hoe dit doorwerkt in de bedrijfsvoering. Het is geen gemiddeld bedrijf, maar geeft wel een realistische beschrijving van bedrijven binnen deze sector. In de rest van deze rapportage wordt de regeldruk voor dit bedrijf berekend op basis van ervaringen en inzichten uit de sector.

Aisha Vermeulen is kapper én ondernemer. Ze is trots op haar vak, haar team van vakmensen en haar salon, die zij zelf heeft opgebouwd. Het kappersvak is haar passie en zij is trots op haar ambacht. Als ondernemer richt zij zich op een duurzame, bedrijfseconomische onderneming voor de langere termijn.

Ondernemer met kapsalon

Het begon allemaal tien jaar geleden: Aisha kocht een pand in een winkelstraat van een provinciale stad en opende daarin haar bedrijf. Ze werd lid van de ANKO en van de lokale ondernemersvereniging, om zo haar steentje bij te dragen aan de ontwikkeling van de stad en haar 'eigen' winkelstraat in het bijzonder. Aisha gelooft namelijk in 'samen sterk' en is van mening dat haar salon ook zorgt voor klandizie bij andere ondernemers in de straat.

In de afgelopen jaren heeft Aisha haar zaak flink uitgebreid. Zo nam ze snel na de start van haar onderneming haar eerste werknemer aan. Inmiddels heeft ze zeven werknemers die klanten knippen en kleuren in haar salon. Twee hiervan zijn inmiddels ruim twaalf jaar in dienst en de laatste twee nieuwe collega's zijn ex-leerlingen, die via hun BBL-praktijkleertraject⁵ in dienst kwamen. Alle collega's werken parttime (4,9 fte). Er is momenteel één leerling in dienst (ook BBL).

Aisha werkt zo'n 45 uur per week. Voor de helft van haar tijd werkt ze mee als kapster in de salon, de andere helft van de tijd doet zij de administratie, inkoop, marketing, personeelszaken, begeleiding van de leerling, etc. Kortom: ondernemerszaken. Een administratiekantoor verzorgt de financiële boekhouding en de salarisadministratie. Omdat Aisha een eenmanszaak heeft, verzorgt deze ook de inkomstenbelasting (IB) aangifte. Hiervoor levert Aisha alles digitaal aan via haar boekhoudpakket.

Na corona loopt Aisha's zaak weer lekker, maar haar financiële reserves zijn met 80% geslonken doordat zij o.a. tijdens de corona lockdowns geen recht had op compensatie van gedeerd inkomen. Ook de energie- en kostencrisis voelt zij in haar portemonnee. Ze werkt hard om haar team bij elkaar te houden, om meer klanten te trekken en ook haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te blijven pakken. Zo werkt ze een middag per maand gratis in een hospice en maakt het team eens per twee weken een korte wandeling door de buurt waarbij ze zwerfafval opruimen. Daarnaast sponsort ze met de salon het voetbalteam van haar dochter en verdiept ze zich momenteel in leveranciers die producten aanbieden die minder milieubelastend zijn. Ook volgt ze een opleiding tot hoofd-huidspecialist, zodat ze klanten met dermatologische klachten beter kan doorverwijzen.

⁵ BBL-leerlingen zijn vanaf dag 1 in dienst bij de ondernemer. Dankzij de subsidie praktijkleren was dit voor Aisha als erkend leerbedrijf ook mogelijk. Binnen de kappersbranche kunnen ook BOL-leerlingen stagetrajecten doen, hier zit geen dienstverband achter.

Wettelijke verplichtingen

Verplichtingen en regels vindt Aisha belangrijk. Als deze er tenminste voor zorgen dat het mkb in het algemeen en haar branche specifiek op verantwoorde en verantwoordelijke wijze onderneemt. Bovendien moet het voldoen aan deze verplichtingen en wetten in alle redelijkheid haalbaar en proportioneel zijn voor haar bedrijf. Ook vindt zij het belangrijk dat haar medewerkers zich prettig op hun werkplek voelen en gezond zijn en blijven. Zij vindt zelfs dat er best een paar regels bij mogen komen, bijvoorbeeld als het gaat over wie het kappersvak waar mag uitvoeren. Nu kan iedereen zomaar – zonder diploma of vakkennis – overal een kapsalon beginnen. Zij vindt dat dit een risico vormt voor de kwaliteit van het kappersvak en een gezond vestigingsklimaat voor ondernemers die eerlijk met elkaar concurreren.

Het is voor Aisha wel lastig om in de gaten te houden welke wettelijke verplichtingen er allemaal gelden en ze hoopt maar dat ze aan alle eisen voldoet. Zij leest en hoort over wettelijke verplichtingen via branchevereniging ANKO, collega-saloneigenaren of bij het administratiekantoor. Vooral de verplichtingen die gelden voor de begeleiding en re-integratie van zieke medewerkers of als er een arbeidsconflict is, vindt Aisha lastig. Met beide situaties heeft zij te maken gehad en zonder de inhuur van een juridisch adviseur en Arbodeskundige was zij daar niet uitgekomen.

3.3 Wettelijke verplichtingen

In samenwerking met MKB-Nederland en de ANKO is een overzicht van wettelijke verplichtingen opgesteld voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon. Dit overzicht is tijdens het onderzoek voortdurend bijgewerkt en uitgebreid vanuit de gesprekken met de referentiebedrijven. Het overzicht met wettelijke verplichtingen voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon geeft een zo'n compleet mogelijk beeld van de verplichtingen. Het overzicht met de in totaal 71 wettelijke verplichtingen is opgenomen in bijlage I.

Sectorspecifieke en sector overstijgende verplichtingen

Voor het meten van de regeldruk in termen van kosten en tijd is het van belang dat de wettelijke verplichtingen uniform zijn gerubriceerd. Hierbij is duidelijk gemaakt welke verplichtingen sectorspecifiek en welke sectoroverstijgend zijn. De wettelijke verplichtingen zijn samengevat in de volgende hoofdcategorieën:

- Werkgeversverplichtingen. De overheid legt werkgevers verschillende wettelijke verplichtingen op, zoals het zorgen voor een gezonde en veilige werkomgeving. Dit zijn verplichtingen waaraan elke werkgever in Nederland moet voldoen.

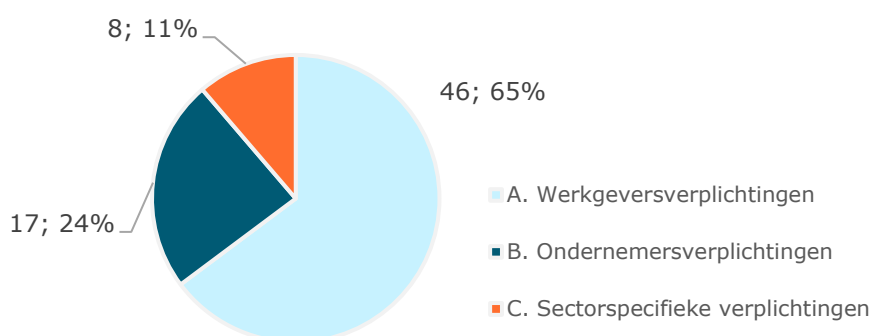
Uit het onderzoek blijkt dat kappers vooral de incidentele werkgeversverplichtingen (zoals verplichtingen met betrekking tot [ontslag](#), [daarmee samenhangende vergoeding en/of re-integratietraject](#)) als belastend ervaren. Dit komt doordat zij beperkt met dergelijke verplichtingen te maken hebben en deze regels ingewikkeld zijn. Veel ondernemers met een kapsalon zijn voor deze verplichtingen dan ook afhankelijk van experts die zij daarvoor inhuren.

- Ondernemersverplichtingen. Dit betreft verplichtingen die voor elke onderneming, ongeacht of zij wel of geen medewerkers hebben, in Nederland gelden, zoals het indienen van de aangifte omzetbelasting en [de verplichtingen in het kader van de privacyregeling \(AVG\)](#). Over het algemeen zijn deze verplichtingen sectoroverstijgend en van toepassing op de meeste mkb-bedrijven.

- **Sectorspecifieke verplichtingen.** Dit zijn sectorspecifieke verplichtingen, deze zijn voor de kapsalon beperkt tot enkele lokale verplichtingen (vergunningen) die kunnen voorkomen in het kader van bijvoorbeeld het verspreiden van reclame, een parkeerontheffing of ontheffing voor het (tijdelijk) schenken van alcohol.

Het onderstaande figuur toont de verdeling van de hoofdcategorieën. Hieruit blijkt dat 24% van deze verplichtingen geldt voor alle ondernemingen en 65% geldt voor alle ondernemingen met personeel. De overige 11% zijn sectorspecifieke verplichtingen en moeten uitgevoerd worden om te blijven ondernemen in het kappersvak.

Figuur 4. Verdeling verplichtingen naar hoofdcategorieën

Hoofd- en subcategorieën	Per sub-categorie	Per hoofdcategorie
A. Werkgeversverplichtingen		46
A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk	14	
A-2 Werktijden en sociale zekerheid	7	
A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling	11	
A-4 Werkgever overig	14	
B. Ondernemersverplichtingen		17
B-1 Belastingen en financiën	4	
B-2 Bedrijfsvoering	9	
B-3 Ondernemer, overig	4	
C. Sectorspecifieke verplichtingen		8
C-1 Omgevingsverplichtingen	0	
C-2 Brandveiligheid	1	
C-3 Sectorspecifiek, overig	7	
Totaal		71

Hoe vaak voert een ondernemer de verplichtingen uit

Van de 71 wettelijke verplichtingen zijn er 34 verplichtingen die de ondernemer jaarlijks of vaker moet uitvoeren. Deze zogenaamde structurele verplichtingen zijn bijvoorbeeld het per kwartaal indienen van de aangifte omzetbelasting of het regelmatig informeren van de medewerkers over het Arbobeleid.

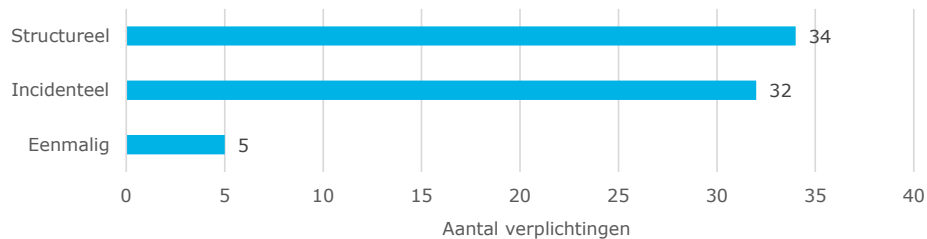
Naast deze 34 structurele verplichtingen heeft de kapper te maken met 32 incidentele verplichtingen. Dit zijn verplichtingen gekoppeld aan incidentele activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Het kan gaan om voorziene activiteiten, zoals een verbouwing, of onvoorziene activiteiten, zoals een medewerker die langdurig ziek wordt. In de berekening van de regeldruk is de frequentie per verplichting bepaald (voor een toelichting zie paragraaf 2.1).

Tenslotte zijn er 5 eenmalige verplichtingen. Dit zijn verplichtingen die een bedrijf één keer in het bestaan moet uitvoeren. Zoals de vereisten voor het opstarten van een bedrijf,

het inschrijven in het handelsregister, het aanmelden als werkgever bij de belastingdienst en het opstellen van arbeidscontracten (incl. ziekteverzuimbeleid). In de berekening is de regeldruk van deze verplichtingen gekoppeld aan de afschrijvingstermijn van tien jaar.⁶ De regeldruk van deze verplichtingen is hierdoor laag en heeft weinig invloed op de regeldruk.

Figuur 5. Aantal verplichtingen

In de berekening is de regeldruk die ontstaat door nieuwe wetgeving niet afzonderlijk meegenomen. Het kan bijvoorbeeld gaan om de tijdsbesteding die een ondernemer kwijt is aan de kennisname van nieuwe wetgeving en door na te gaan wat dit voor zijn of haar bedrijfsvoering betekent. In de berekening zijn wel de kosten voor de operationele uitvoering meegenomen.

Tekstkader 1. Gemeentelijke vergunningen

De ondernemer heeft een aantal vergunningen van de gemeente nodig om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren. Aangezien de vergunningen per gemeente verschillen en het aantal mogelijke vergunningen groot is, is ervoor gekozen om de meest voorkomende vergunningen op te nemen in het iSKM en deze waar mogelijk te clusteren. Hieronder zijn deze vergunningen opgesomd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen eenmalige, incidentele en structurele vergunningen.

De ondernemer heeft incidenteel de volgende vergunningen van de gemeente nodig:

- Omgevingsvergunning
Dit gebeurt gemiddeld 1 keer per 2 jaar, vaak voor het uitvoeren van verbouwingen.
- Evenementenvergunning/-melding*
- Ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol*
- Melding van een incidentele festiviteit*
- Het aanvragen van een objectvergunning*
- Vergunning voor het verspreiden van reclame*

*Voor deze incidentele vergunningen is geen frequentie van voorkomen vast te stellen. Daarom zijn zij niet meegenomen in de berekening van de regeldruk (zie hieronder).

Verder kan de ondernemer, afhankelijk van de gemeentelijke regelgeving en de situatie ter plaatse, een parkeervergunning of -ontheffing nodig hebben. Dit is een structurele verplichting, maar bij alle geïnterviewde referentiebedrijven was deze niet van toepassing dan wel niet voorgekomen. Daarom is voor deze vergunning geen regeldruk berekend.

⁶ In de Handleiding Meting Regeldruk wordt de regeldruk van eenmalige verplichtingen afzonderlijk gerapporteerd. In deze berekening worden deze kosten meegenomen in de jaarlijkse kosten en daarom wel afschreven. Hierbij is, in aansluiting met de door [de belastingdienst gehanteerde termijn](#) voor het afschrijven van goodwill, gekozen voor een termijn van 10 jaar.

Verplichtingen waarvoor de regeldruk niet is bepaald

Een aantal verplichtingen komt in de praktijk van de kapsalon zo weinig voor dat deze niet zijn meegenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf. De belangrijkste reden is dat hiervoor geen frequentie van voorkomen is vast te stellen. Dit betreft de volgende verplichtingen:

- Het meewerken aan inspecties van iSZW
- Het melden van arbeidsongevallen met personeel
- Het bijhouden van een ongevallenregistratie
- Het zorgen voor plekken voor arbeid beperkten
- Het inhuren van zzp'ers
- Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens
- Het melden van een datalek aan de betrokkene
- Het aanvragen van een energielabel
- Het indienen van een aanvraag of melding voor een evenement
- Het aanvragen van een ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol
- Het melden van een incidentele festiviteit
- Het aanvragen van een omgevingsvergunning
- Het aanvragen van een vergunning voor het verspreiden van reclame

De verplichtingen "het APK laten keuren van bedrijfswagens", "het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag", "het aanvragen van een parkeervergunning of -ontheffing" en "het aanvragen van een objectvergunning" zijn niet van toepassing op het MKB-indicatorbedrijf de Kapsalon en daarom geen onderdeel van de regeldruk. Deze kunnen uiteraard wel van toepassing zijn op kapsalons met een andere bedrijfsstructuur (bijv. een BV) of andere activiteiten (zoals stoelenverhuur en het hebben van bedrijfswagens).

4 De regeldruk van de kapper

4.1 De regeldrukkosten

Uit het onderzoek blijkt dat de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon ruim € 38.500 per jaar is. Dit betreft uitsluitend de kosten van het naleven van de wettelijke verplichtingen. Bedrijfseigen kosten (zgn. business as usual kosten) vallen hier niet onder. Dit zijn uiteraard wel kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, maar deze kosten zijn geen onderdeel van de regeldruk. Onderstaand figuur toont het verband tussen de regeldruk en winst of in dit geval loon (dit MKB-indicatorbedrijf is een inkomstenbelasting (IB)-ondernemer) van deze ondernemer. Vanuit dit oogpunt kan een vermindering van de regeldruk een positief effect hebben op de winstgevendheid en daarmee het loon van deze ondernemer.

Figuur 6. Verhouding bedrijfskosten, -opbrengsten en regeldruk MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

	Resultaat
Omzet	€ 360.032
Inkoopwaarde van de omzet	€ 54.005
Kosten (excl. regeldruk)	€ 210.914
Regeldruk	€ 38.784
Winst	€ 56.328

4.1.1 De kwantitatieve top 10

Onderstaande tabel toont de structurele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon. De verplichting doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim) veroorzaakt de hoogste regeldruk. Voor de berekening is ervan uitgegaan dat langdurig verzuim is afgedekt door de kosten van een ziekteverzuimverzekering. Omdat binnen de verzekering een eigen risico periode zit waardoor de werkgever de loondoorbetaling voor de eerste vier tot zes weken zelf moeten betalen, zijn de kosten hiervoor apart berekend.

De verplichting "het informeren van klanten over de verwerking van persoonsgegevens" is onderdeel van de AVG en veroorzaakt ook relatief veel regeldruk. Het gaat hierbij om het informeren van klanten over de wijze waarop de klantgegevens worden gebruikt. Daarnaast is het bijhouden van de arbeids- en rusttijden arbeidsintensief, omdat hierop controles worden uitgevoerd en dit nauwkeurig dient te gebeuren door de samenhang met andere wettelijke verplichtingen (zoals dossiervorming bij ontslagrecht en langdurige ziekte).

Tabel 4. De tien meest belastende structurele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

Verplichting (structureel)	Kosten
Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	€ 5.919
Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	€ 3.080
Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 1.848
Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	€ 1.832
Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 1.428
Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	€ 1.230
Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken.	€ 1.212
Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ 924
Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen.	€ 654
Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ 557

Onderstaande tabel toont de incidentele verplichtingen met de hoogste regeldruk per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon. Hierbij zijn de frequenties voor het MKB-indicatorbedrijf bepaald op basis van het voorkomen binnen de branche. Bovenaan staan de kosten voor doorbetaling loon bij ziekte (kortdurend verzuim). Deze kosten zijn hoger dan wat wettelijk is voorgeschreven vanwege de eis in de cao voor de kapsalon dat bij ziekte het loon 100% wordt doorbetaald. Verder veroorzaken het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden (2) en het betalen van een transitievergoeding (3) ook regeldrukkosten. De relatief nieuwe verplichting "Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)" verhoogt de regeldruk omdat voor tijdelijke arbeidscontracten 5% meer Awf-premie moet worden afgedragen dan bij vaste arbeidscontracten. In de kappersbranche wordt veel gewerkt met contracten voor bepaalde tijd.

Tabel 5. De tien meest belastende incidentele verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

Verplichting (incidenteel)	Kosten
Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	€ 4.128
Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	€ 2.043
Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ 1.828
Het re-integreren van een zieke werknemer	€ 1.787
Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	€ 1.733
Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	€ 1.654
Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter	€ 724
Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	€ 308
Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de	€ 229
Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	€ 127

4.1.2 Verplichtingen die onderdeel zijn van bedrijfseigen kosten

Een aantal wettelijke verplichtingen wordt door ondernemers met een kapsalon niet of slechts gedeeltelijk als een verplichting ervaren. Dit komt doordat zij de verplichting beschouwen als een onderdeel van hun bedrijfsvoering. Aangezien zij deze verplichte kosten niet of slechts in geringe mate als regeldruk beschouwen, worden deze kosten binnen het onderzoek beschouwd als bedrijfseigen kosten (of business as usual, BAU). Als deze verplichtingen afgeschaft zouden worden, zou dit een beperkt effect hebben op de regeldruk van ondernemers.

De verplichtingen zoals het betalen van loon en vakantiegeld zijn volledig (100%) onderdeel van de bedrijfsvoering en veroorzaken geen (ervaren) regeldruk. Verder zien ondernemers met een kapsalon de verplichtingen die betrekking hebben op het hebben van

een gezonde en veilige werkplek ook als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Omdat kappers deze regels te gedetailleerd vinden of hiervan registraties moeten bijhouden, zijn de kosten voor deze verplichting voor 75% meegenomen als onderdeel van de bedrijfsvoering.

Tabel 6. Verplichtingen met 75% en 100% BAU voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

Nr.	Verplichting	% BAU
36.	Het betalen van loon aan een werknemer	100%
37.	Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	100%
43	Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	100%
59	Het keuren van installaties	100%
10	Het zorgen voor Arbo-voorzieningen zoals beschermingsmiddelen.	75%
11.	Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplek	75%

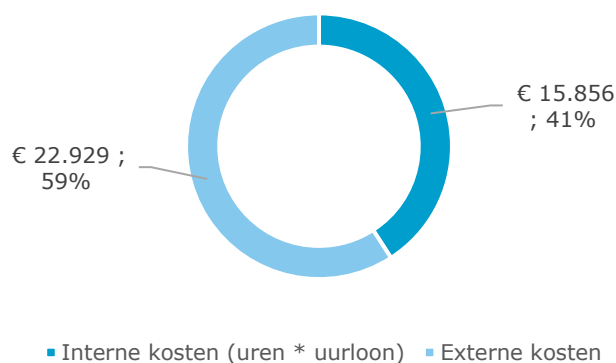
4.1.3 Interne en externe kosten

Uit figuur 7 blijkt dat de totale regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon bestaat uit 41% interne kosten. De interne kosten zijn berekend door de tijd die hieraan wordt besteed te vermenigvuldigen met de gemiddelde loonkosten van de ondernemer of medewerker die dit uitvoert.

De externe kosten nemen 59% van de totale regeldrukkosten voor hun rekening. Dit zijn alle kosten die ondernemers aan derden betalen (ook 'out-of-pocketkosten' genoemd). Het gaat dan om specifieke kosten (zoals de transitievergoeding) en kosten voor externe adviseurs zoals een accountant, een salarisadministratiekantoor of een jurist.

De keuze om bepaalde verplichtingen uit te besteden laten ondernemers met een kapsalon afhangen van (1) de kennis die nodig is om aan deze verplichting te voldoen (de verplichting is dan bijvoorbeeld te complex om dit zelf te doen) en (2) het risico dat de ondernemer loopt op hoge boetes of onvoorziene (hoge) kosten.

Figuur 7. Verhouding interne versus externe kosten voor wettelijke verplichtingen

Het is ook belangrijk om te wijzen op het feit dat niet alle ondernemingen over de financiële mogelijkheden beschikken om te kiezen hoe zij aan de wettelijke verplichtingen willen voldoen (bijvoorbeeld het verzekeren van loondoorbetaling bij ziekte of zelf dit risico financieel dragen). In ieder geval besteden kapsalons de salarisadministratie en vaak ook de financiële administratie uit aan een administratiekantoor of accountant. Daarnaast worden de volgende externe adviseurs ingehuurd door kappers:

- Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige. Deze professionals worden vanuit een arbodienst afgenomen voor begeleiding van een zieke medewerker (wet Poortwachter).

Het komt ook voor dat een ondernemer zich naast of in plaats van een arbodienst via zelfstandige adviseurs of andere bedrijven van advies laat voorzien.

- Jurist of advocaat. Deze professionals worden vooral ingehuurd voor het opstellen van de vaststellingsovereenkomst bij het beëindigen van het dienstverband door de werkgever of bij een ontslagprocedure.
- Technische installatiebedrijven of gespecialiseerde onderhoudsbedrijven. Zij verzorgen keuringen van installaties (brandmeldinstallatie, cv, airco etc.).
- Specialistische adviseurs. Het kan hierbij gaan om de implementatie van nieuwe wetgeving. Zo huren kapsalons voor de implementatie van de AVG geregeld een externe adviseur in of maken gebruik van de kennis van leveranciers van bedrijfssoftware en/of de website. Vaak blijven die daarna nog een permanente controle of actualisatie doorvoeren waarvoor kosten worden gemaakt.

4.1.4 Eenmalige verplichtingen

In het onderzoek zijn de jaarlijkse kosten van de vastgestelde wettelijke verplichtingen besproken en gekwantificeerd in termen van kosten en tijd. Daarnaast is onderzocht welke eenmalige kosten in het afgelopen jaar zijn gemaakt. De eenmalige verplichtingen zijn alleen meegenomen wanneer deze in de afgelopen 10 jaar zijn uitgevoerd en berekend als gemiddelde kosten per jaar. Omdat het MKB-indicatorbedrijf langer dan 10 jaar bestaat dragen deze verplichtingen beperkt bij aan de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon.

De kosten voor de implementatie van nieuwe regelgeving zijn niet meegenomen in de berekening van het MKB-indicatorbedrijf.

Tabel 7. Eenmalige verplichtingen en bijbehorende uitgaven MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

Verplichting (eenmalig)		Kosten
Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€	596
Het indienen van een aanmelding als werkgever	€	62
Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€	23
Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€	8
Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€	2

* Bovenstaande verplichtingen zijn langer dan 10 jaar gelden uitgevoerd en om die reden verwaarloosbaar.

4.1.5 Naleving van de verplichtingen

Uit het onderzoek blijkt dat ondernemers met een kapsalon zich inspinnen om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, maar dat lukt niet altijd. De belangrijkste reden hiervoor is dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet alsnog niet of niet volledig aan de gestelde eisen. Voorbeelden hiervan zijn het verplicht vastleggen of documenteren van de Arbo-risico's en het Arbobeleid of de registratie van arbeids- en rusttijden (die volgens de wet gedetailleerder moet). Ook is bij bepaalde verplichtingen aangegeven dat ondernemers met een kapsalon bewust niet voldoen of niet kunnen voldoen. In de onderstaande tabel zijn de meest genoemde verplichtingen opgenomen die kapsalons niet goed (kunnen) naleven en is aangegeven wat de reden daarvan is.

Tabel 8. Verplichtingen die vaak niet (volledig) worden nageleefd

Verplichting	Reden
Het uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie	Voor bedrijven met beperkte Arbo-risico's is de RI&E een te uitgebreid instrument. Dit geldt voor de kapsalon.
Het voeren van overleg over het arbobeleid	Het is onderdeel van de bedrijfsvoering, maar wordt niet als specifiek onderwerp op de werkvloer behandeld.
Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	BHV-cursus alleen is onvoldoende. Een ondernemer moet ook een plan maken en materialen aanschaffen (zoals een verbanddoos en brandblussers). Kapsalons die Help123 ⁷ gebruiken voldoen wel aan deze verplichting.
Het laten keuren van arbeidsmiddelen	Voor de kapsalon is het onbekend welke arbeidsmiddelen exact gekeurd moeten worden.
Het bijhouden van het ziekteverzuim	Het verzuim wordt pas bijgehouden als er sprake is van (te verwachten) langdurig verzuim.
Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	In de praktijk wordt het vaak vergeten dit elke keer te doen.
Het aantonen van de naleving van de privacyregels	De regelgeving hierover is onduidelijk en het lukt in de praktijk niet om hier aan te voldoen.
Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	Geen enkele kapsalon weet dat dit moet.

In de berekening van de regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon, is uitgegaan van volledige naleving. Dit betekent dat de regeldruk van de bovenstaande verplichtingen wel volledig is meegenomen en dat de informatie over het niet naleven van de verplichting wordt gebruikt om te kijken of het een aanleiding is om de verplichting te optimaliseren (zie paragraaf 5.2)

4.2 De werkbaarheid (beleefde regeldruk)

Alle geïnterviewde referentiebedrijven zien de toegevoegde waarde van de wettelijke verplichtingen. Dit komt doordat het meestal duidelijk is dat de wetgever een specifiek doel heeft met de verplichting. De respondenten geven aan dat zij het belangrijk vinden dat er een gelijk speelveld is tussen alle type bedrijven binnen de kappersbranche met en zonder personeel (zie ook het onderzoek [Kappers onder \(regel\)druk](#)). Dit kan gecreëerd worden door middel van wetgeving en toezicht.

Werkbaarheid per verplichting

Uit het onderzoek blijkt dat van alle beoordeelde verplichtingen⁸ 25% goed werkbaar is. De belangrijkste reden hiervoor is dat deze verplichtingen aansluiten op de dagelijkse bedrijfsvoering of -administratie. De betrokken ondernemers met een kapsalon beoordelen 47% als redelijk werkbaar. Deze verplichtingen zijn werkbaar maar veroorzaken wel regeldruk. Hierbij is aangegeven dat ook voor deze categorie geregeld deskundigheid van derden (branche of accountant) nodig is.

De in het onderzoek betrokken ondernemers met een kapsalon beoordelen 29%⁹ van de verplichtingen als niet (2) of slecht werkbaar (13). Onderstaande tabel toont welke tien

⁷ Help123 (<https://www.help123.eu/>)

⁸ In totaal zijn 71 verplichtingen opgenomen in het onderzoek. In totaal zijn 18 verplichtingen te weinig voorgekomen om hierover een oordeel te vormen. De percentages hebben daarom betrekking op 53 verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld.

⁹ De som van de beoordeelde verplichtingen is 101%. Dit heeft te maken met de afronding van de percentages van de niet- en slecht werkbare verplichtingen.

het meest zijn genoemd tijdens het onderzoek. In de tabel is ook de reden aangegeven waarom zij de verplichting als niet of slecht werkbaar beoordelen.

Tabel 9. De 10 verplichtingen die als niet of slecht werkbaar zijn beoordeeld

Nr.	Wettelijke verplichting	Regeldrukaspecten				
		 Tijd	 Kosten	 Complexiteit	 Doorlooptijd	 Dienstverlening
1.	Het uitvoeren van arbeidsgezondheidskundig onderzoek	✓	✓			✓
2.	Het re-integreren van een zieke werknemer	✓	✓		✓	
3.	Het doorbetalen van het loon bij ziekte		✓		✓	
4.	Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	✓	✓			✓
5.	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	✓	✓	✓	✓	
6.	Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	✓		✓		
7.	Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	✓	✓	✓	✓	✓
8.	Het aantonen van de naleving van de privacyregels	✓	✓	✓		✓
9.	Het uitvoeren van een risico-inventarisatie en -evaluatie	✓		✓		✓
10.	Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	✓	✓			✓

Uit het onderzoek blijken samenvattend de volgende redenen relevant om verplichtingen als niet of slecht werkbaar te beoordelen:

- **Onduidelijke verplichtingen.** Uit het onderzoek blijkt dat niet in alle gevallen duidelijk is hoe een verplichting moet worden nagekomen. Het maakt daarbij geen verschil of de verplichting nieuw is of al jaren bestaat.
- **Onvoldoende aansluiting bij de bedrijfsprocessen.** De referentiebedrijven zijn van mening dat in sommige gevallen de verplichtingen niet of onvoldoende aansluiten bij de bedrijfsprocessen. Door beter aan te sluiten bij de bedrijfspraktijk is de regeldruk te verlagen.
- **Afhankelijkheid en hoge kosten van derden.** De meeste ondernemers voelen zich gedwongen om externe adviseurs in te huren omdat verplichtingen complex zijn en het risico groot is dat zij fouten maken (zie paragraaf 4.1.3)

Regeldruk door het aantal verplichtingen

Uit het onderzoek blijkt dat naast de werkbaarheid van de verplichtingen ook regeldruk wordt ervaren door het aantal verplichtingen dat van toepassing is en de stroom aan nieuwe of gewijzigde verplichtingen.

De betrokken ondernemers en de brancheorganisatie geven aan dat zij een structureel gevoel van onbehagen hebben vanwege de onzekerheid of zij alle wettelijke verplichtin-

gen (kunnen) naleven. Uit het onderzoek wordt dit zichtbaar doordat ondernemers meerdere verplichtingen bewust of onbewust niet naleven (zie paragraaf 4.1.5 Naleving van verplichtingen). De belangrijkste reden hiervoor is dat de ondernemer de verplichting onvoldoende kent. De ondernemer is dan wel in de veronderstelling dat aan de verplichting wordt voldaan, maar voldoet niet of niet volledig in de praktijk. Daarnaast is het algemene oordeel van de kappers dat het grote aantal verplichtingen onwerkbaar is, mede door de complexiteit en onevenredige omvang van de verplichtingen, en de afhankelijkheid van externe deskundigen te groot.

5 Van knelpunten naar oplossingen

5.1 Regeldrukkosten versus werkbaarheid

In de onderstaande matrix zijn de kwantitatieve- en kwalitatieve resultaten van de analyse van de regeldruk per verplichting samengevat. De horizontale as toont de regeldrukkosten (in € per jaar). De verticale as toont de werkbaarheid van beneden naar boven aan. De matrix is als volgt te gebruiken om te bepalen welke verplichtingen prioriteit zouden kunnen krijgen om de regeldruk te verminderen:

- **Hoge regeldruk (rechtsboven):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn hoog en tegelijkertijd vinden ondernemers de verplichting niet of slecht werkbaar. Deze verplichtingen veroorzaken voor ondernemers relatief hoge beleefde en feitelijke regeldruk, reductiemaatregelen zullen dus merkbaar zijn voor ondernemers.

Voorbeelden van verplichtingen met hoge regeldruk voor kappers zijn de verplichtingen die betrekking hebben op het re-integreren van zieke medewerkers en het begeleiden van niet-functionerende medewerkers.

- **Lage regeldruk (linksonder):** de regeldrukkosten om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen zijn laag en tegelijkertijd vinden ondernemers de werkbaarheid goed. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat de verplichting past in de reguliere bedrijfsvoering. De reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen beperkt merkbaar zijn.

Voorbeelden van verplichtingen met lage regeldruk voor kappers zijn verplichtingen die samenhangen met de inrichting van een goede werkplek en voor de hand liggende zaken als het betalen van loon.

- **Hoge feitelijke regeldruk (rechtsonder):** de regeldrukkosten zijn hoog maar in de uitvoering wel goed werkbaar. Reductiemaatregelen voor deze verplichtingen zullen kwalitatief minder merkbaar zijn, maar zullen de onderneming bedrijfseconomisch wel versterken.

Voorbeelden van verplichtingen die hoge feitelijke regeldruk veroorzaken voor kappers zijn de verplichtingen die samenhangen met loondoorbetaling bij ziekte. Een deel van deze kosten wordt gedekt door de verzuimverzekering (22) en een deel van deze kosten betaalt de ondernemer vanuit het eigen risico binnen deze verzekering (33). De kosten voor loondoorbetaling bij ziekte zijn hoog omdat het ziekteverzuim binnen deze arbeidsintensieve sector relatief hoog ligt.

- **Hoge beleefde regeldruk (linksboven):** de regeldrukkosten zijn laag maar de verplichting is niet of slecht werkbaar. Dit kan doordat de regels onduidelijk zijn of beperkt aansluiten bij informatie of activiteiten binnen de bedrijfsvoering. Reductiemaatregelen zullen merkbaar zijn omdat deze ergernissen oplossen.

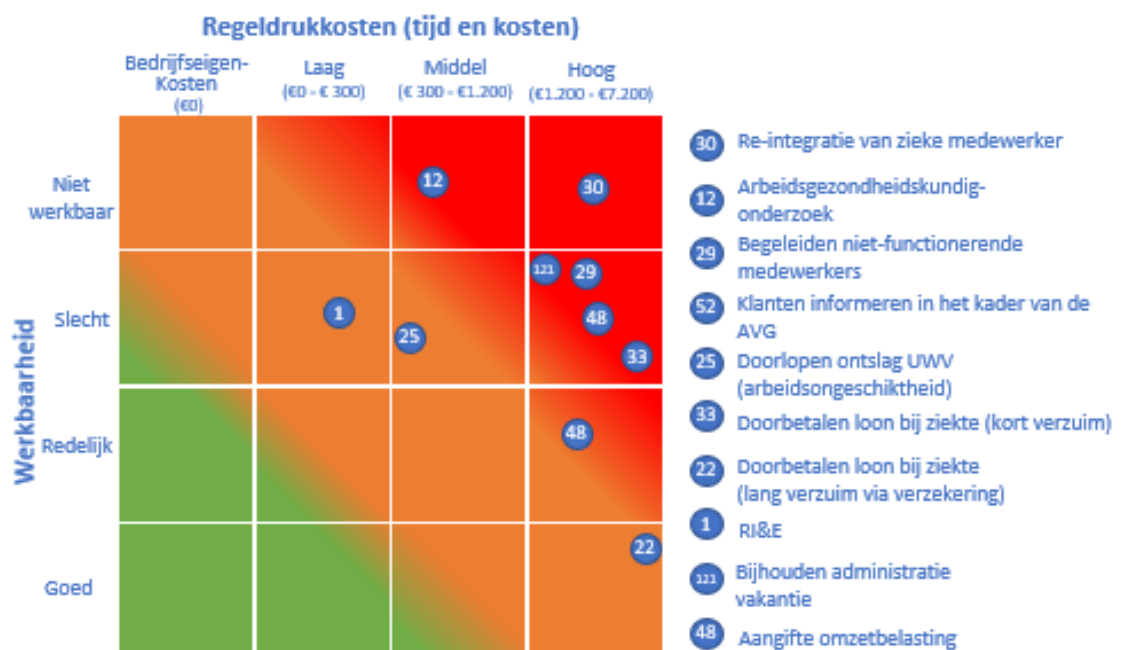
Voorbeelden van verplichtingen met hoge beleefde regeldruk voor kappers zijn bijvoorbeeld het invullen van CBS-enquêtes en de Werkkostenregeling. Voor beide verplichtingen geldt dat de ondernemer het ingehuurde administratie- of accountantskantoor vaker wel dan niet inschakelt voor de uitvoering hiervan. Dit wordt mede aangewakkerd door de dreiging van boetes bij het niet naleven van deze verplichtingen.¹⁰

---

¹⁰ Handhaving (CBS, 2023)

Gezien het grote aantal verplichtingen is aan de deelnemende ondernemers en de brancheorganisatie de vraag voorgelegd: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De onderstaande matrix toont de 10 verplichtingen die ondernemers in de kappersbranche en de brancheorganisatie hebben geselecteerd op basis van de regeldrukmatrix. Hieronder vallen alle verplichtingen die veel regeldrukkosten veroorzaken en/of als niet of slecht werkbaar worden beoordeeld. Onder de figuur is voor deze 10 verplichtingen aangegeven door welk knelpunt(en) dit wordt veroorzaakt. In een uitgebreide matrix (opgenomen in de bijlage bij dit rapport) zijn alle overig geldende verplichtingen die van toepassing zijn op een kapsalon benoemd.

Figuur 8. Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid

Re-integratie van zieke medewerker (nr. 30)

De werkgever moet volgens [artikel 25 in de Wet werk en inkomen](#) naar arbeidsvermogen een re-integratiedossier opstellen en bijhouden, een re-integratieverslag opstellen en de arbeidsinschakeling van de werknemer bevorderen. Dit is nodig zodat de ondernemer kan aantonen dat er voldoende is gedaan om de werknemer te re-integreren.

 Tijdsbesteding. Om te voldoen aan de wetgeving moet het dossier en het verslag zo volledig mogelijk en zorgvuldig worden vastgelegd. Ondernemers besteden tijd aan overleg met de werknemer, (Arbo)artsen en eventuele andere adviseurs/bemiddelaars en aan de verslaglegging van deze gesprekken. Het schrijven aan het dossier is volgens hen een tijdrovend proces. Om die reden besteden ze de verslaglegging van het dossier uit aan externe adviseurs: ondernemers achten de kans dat ze zelf fouten maken groot. Het kost de ondernemer **gemiddeld 92 uur per keer**.

 Kosten. De hoge kosten van deze verplichting worden veroorzaakt doordat ondernemers aangeven beperkte mogelijkheden te hebben om een (zieke) werknemer te re-integreren binnen hun eigen bedrijf op het moment dat de werknemer in kwestie het kappersvak niet of nauwelijks meer kan uitvoeren. Voor de re-integratie buiten de eigen

onderneming is een ondernemer altijd afhankelijk van derden: hier moeten kosten voor worden gemaakt zoals voor de begeleiding en eventuele onderzoeken (dit is te verzekeren, maar ook dat zijn kosten). Dit komt neer op ongeveer € 1850,-.

 Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag bijgehouden moet worden. De toetsing door het UWV of het dossier voldoende informatie bevat, vindt pas plaats bij de aanvraag voor ontslag, en niet tijdens het re-integratieproces. Dit zorgt voor onzekerheid over de vraag of het dossier naar het inzicht van het UWV voldoende is.

Arbeidsgezondheidskundig onderzoek (nr. 12)

De werkgever moet zijn werknemers volgens [artikel 18 in de Arbowet](#) periodiek een arbeidsgezondheidsdeskundig onderzoek (PAGO) aanbieden. Een arbeidsgezondheidskundig onderzoek wordt uitgevoerd met het doel dat de risico's die het kappersvak heeft voor de gezondheid van de werknemers zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

 Tijdsbesteding. Als een werknemer aangeeft een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te willen ondergaan, kost het de ondernemer tijd. De ondernemer moet hiervoor de arbodienst of andere dienstverlener inschakelen. Ook moet er informatie over het bedrijf en de werkzaamheden worden verzameld en opgestuurd. Nadat het PAGO is uitgevoerd, ontvangt de ondernemer een rapport. Dit moet de ondernemer (tegen)lezen en voorzien van opmerkingen en aanvullingen. Gemiddeld kost het een ondernemer [2 uur per arbeidsgezondheidskundig onderzoek](#).

 Kosten. Het laten uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek door een Arboarts kost [tussen de €100 en € 200 per PAGO \(interne kosten\)](#). Op zich zijn deze kosten volgens te de ondernemers te overzien, maar omdat de meerwaarde van een PAGO bij re-integratie beperkt is, beoordelen zij de kosten als hoog ([gemiddeld € 800,- per onderzoek \(externe kosten\)](#)).

 Dienstverlening. Ondernemers menen dat formulieren die door de Arbodeskundigen worden ingevuld tijdens het onderzoek, ook door de ondernemer zelf ingevuld kunnen worden – eventueel samen met een werknemer (en een bemiddelaar indien nodig). Bovendien geven ondernemers aan dat de Arboarts fouten maakt tijdens het uitvoeren van het onderzoek omdat lijkt te worden gewerkt met standaard teksten (of teksten uit rapporten die eerder zijn opgesteld voor andere ondernemers).

Begeleiden niet-functionerende medewerkers (nr. 29)

De werkgever moet de werknemer volgens het [Burgerlijk Wetboek 7:669](#) tijdig in kennis stellen (ofwel informeren) als deze slecht of niet functioneert. Het niet-functioneren van de werknemer mag daarbij niet liggen aan ziekte of gebreken. De ondernemer moet de werknemer voldoende mogelijkheden bieden om zijn of haar functioneren te verbeteren. Hierbij kunnen bijvoorbeeld opleidingen en cursussen ter beschikking worden gesteld.

 Tijdsbesteding. Om bij een arbeidsconflict te kunnen aantonen dat de ondernemer heeft voldaan aan deze verplichting moet een zorgvuldig dossier (incl. verslagen en bewijsvoering dat de medewerker tijdig in kennis is gesteld) zijn opgebouwd. Het kost ondernemers veel tijd om elk gesprek of waarschuwing (die tussendoor plaatsvinden) schriftelijk vast te leggen. Ook moet zijn vastgelegd welke mogelijkheden zijn geboden om het functioneren te verbeteren. [Gemiddeld komt het neer op 30 uur per keer](#).

 Kosten. Niet-functionerende werknemers hebben direct een negatief financieel effect en impact op de bedrijfsvoering omdat dit uitstraalt naar de rest van het personeel

en kan leiden tot ontevreden klanten. Het gaat dus direct en indirect om minder omzet omdat de betreffende medewerker tussen collega's en klanten aan het werk is (of vrijgesteld is aan werk). Deze kosten zijn geen onderdeel van de berekening van de regeldruk-kosten omdat dergelijke zogenaamde 'gederfde inkomsten' buiten de definitie vallen.

Wanneer het begeleiden van de niet-functionerende medewerker leidt tot ontslag (met een vaststellingsovereenkomst of bij een conflict via de rechtbank), moet de ondernemer vaak een bepaalde tijd loon en een transitievergoeding betalen. Deze kosten zijn opgenomen onder de betreffende verplichtingen, zoals bij de verplichting 'het betalen van een transitievergoeding'.

Complexiteit. Ondernemers komen er bij een conflict vaak pas achter dat onvoldoende aan deze verplichting is voldaan. Een arbeidsjurist of -advocaat wijst dan op de onvolkomenheden.

Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat het onduidelijk is hoe lang het dossier en het verslag moet worden bijgehouden én hoeveel kansen een werknemer moet krijgen voordat een ondernemer de werknemer kan ontslaan. Hierdoor kan het begeleiden van een medewerker lang doorlopen.

Klanten informeren in het kader van de AVG (nr. 52)

Volgens [artikel 13 en 14 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming](#) moet de ondernemer informatie aan klanten verstrekken over hoe met hun persoonsgegevens (zoals de doelen van de verwerking) wordt omgegaan. Ondernemers kunnen dit, naast een mondelinge mededeling, ook doen middels een privacy statement op hun website.

Tijdsbesteding. Ondernemers geven aan zo goed mogelijk aan deze verplichting te willen voldoen en besteden hier veel tijd aan. De tijd zit in het informeren van (nieuwe) klanten over welke persoonsgegevens zij nodig hebben, waarvoor de persoonsgegevens worden gebruikt en hoe deze worden opgeslagen. Daarnaast investeren ondernemers tijd in het updaten van hun klantenbestand: oude klanten worden inclusief hun persoonsgegevens verwijderd uit het systeem. Dit kost een ondernemer ongeveer **40 uur** per jaar.

Kosten. Ondernemers zijn kosten kwijt aan het inhuren van een externe adviseur of aan systemen waar de persoonsgegevens van hun klanten worden opgeslagen. De externe adviseur controleert onder meer of de privacy statement die op de website van de ondernemer staat, volledig is en of correct vermeld staat wat de ondernemer doet met de persoonsgegevens van de klanten. Ook kan de externe adviseur de certificaten checken van de systemen waarvoor de ondernemer betaalt, zoals een systeem waarin klantgegevens worden opgeslagen. De kosten zijn opgenomen onder de verplichting 'het aantonen van de naleving van de privacyregels' (56) en komen neer op **ongeveer € 500,-**.

Dienstverlening. De Autoriteit Persoonsgegevens dreigt (in nieuwsberichten) met hoge boetes voor ondernemers die de AVG onvoldoende naleven. Ondernemers zijn daarvoor extra voorzichtig met het bewaren van persoonsgegevens. Toch moeten zij voor een klantvriendelijke dienstverlening bepaalde persoonsgegevens bewaren zoals recepten voor haarkleuring, (e-mail)adres of telefoonnummer. Zij ervaren het als slecht dat van de AP of de overheid geen duidelijke informatie wordt verstrekt hoe hiermee wel goed kan worden omgegaan.

Doorlopen ontslag UWV (arbeidsongeschiktheid) (nr. 25)

In het [Burgerlijk Wetboek 7:671a](#) wordt beschreven dat een ondernemer in het geval van bedrijfseconomische omstandigheden of bij langdurige arbeidsongeschiktheid (meer dan

twee jaar), een schriftelijk verzoek tot toestemming voor het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij het UWV moet aanvragen. Het gaat hier om de verplichting bij ontslag vanwege arbeidsongeschiktheid. Bij deze procedure horen ook loopbaanbegeleiding en kosten voor externen, zoals Arbodienst en Arbojurist of -advocaat.

Tijdsbesteding. Bij de aanvraag van het ontslag moet een compleet dossier worden aangeleverd waaruit blijkt dat de ondernemer voldoende heeft gedaan om de werknemer te begeleiden en te re-integreren in het bedrijf. Dit dossier moet in de twee jaar voorafgaand aan het ontslag worden opgebouwd en vaak is dat onvolledig (vooral in de beginfase wanneer niet duidelijk is dat iemand langdurig ziek blijft). Het kost een ondernemer gemiddeld 40 uur om dit dossier bij te houden en op te stellen.

Kosten. Bij het opbouwen van het dossier laten ondernemers zich vaak bijstaan door de Arbodienst en een juridisch adviseur. Ondernemers willen er zeker van zijn dat het dossier de juiste informatie bevat en dat de juiste procedures gevolgd worden. Tijdens de dossieropbouw moet de ondernemer ook geld betalen om ervoor te zorgen dat de werknemer alle kansen krijgt om te re-integreren, zoals loopbaanbegeleiding en opleidingen.

De kosten zijn te verzekeren maar dit heeft een direct effect op de verzekeringspremie waardoor kosten indirect toch moeten worden betaald.

Complexiteit. Bij ondernemers leeft de angst dat het dossier dat aangeleverd wordt aan het UWV onvolledig is. Als een dossier onvolledig is, kan dat tot gevolg hebben dat een ondernemer de werknemer (nog) niet mag ontslaan en de medewerker nog een jaar moet doorbetalen. Het inschakelen van een externe adviseur is geen garantie dat het UWV het dossier goedkeurt. Volgens ondernemers zou veel duidelijker moeten zijn aan welke eisen een dossier moet voldoen. Dat laat onverlet dat de verplichting te complex en omvangrijk is voor het kleinbedrijf.

Doorlooptijd. De doorlooptijd wordt door ondernemers als lang beoordeeld omdat de ondernemer voorafgaand aan deze procedure al twee jaar bezig is met de dossieropbouw. Meestal beslist UWV binnen vier weken of de werknemer mag worden ontslagen. Is er een extra ronde van hoor en wederhoor nodig, bijvoorbeeld omdat UWV de werkgever laat reageren op het verweer van de werknemer, dan is de behandeltermijn meestal zeven weken.

Dienstverlening. Ondernemers geven aan dat wanneer contact wordt gezocht met het UWV, ondernemers geen informatie krijgen over wanneer een dossier volledig of compleet is en ingeleverd kan worden bij het UWV. Daarnaast toetst het UWV niet tussentijds of een ondernemer nog informatie mist voordat het dossier volledig is. Ondernemers vinden dit onduidelijk en risicovol: als het UWV het dossier niet goedkeurt, zit de ondernemer een jaar langer vast aan het betalen van de werknemer.

Doorbetalen loon bij ziekte (kort verzuim) (nr. 33)

In het [Burgerlijk Wetboek 7:629](#) wordt beschreven dat de ondernemer het loon van de werknemer moet doorbetalen gedurende de eerste twee jaar waarin de werknemer geen arbeid verricht vanwege ziekte. Het gaat hierbij om 70% van het loon.¹¹ Vanuit de cao voor het kappersbedrijf gaat het om 100% van het loon.

¹¹ Wanneer 70% van het loon minder is dan het wettelijk vastgestelde minimumloon, moet het minimumloon betaald worden.

Kosten. Het grootste knelpunt voor ondernemers is dat het doorbetalen van het loon bij ziekte zorgt voor hoge kosten voor de ondernemer. Bij ziekte betaalt een werkgever in de kappersbranche het loon 100% door. Met of zonder verzekering is het kortdurend verzuim (meestal de eerste vier tot zes weken) voor rekening (eigen risico) van de ondernemer. Heeft de ondernemer een ziekteverzuimverzekering dan neemt de verzekeraar na deze periode de doorbetaling over. Zo niet, dat blijft de ondernemer tot twee jaar doorbetalen. Dit kan drie jaar worden wanneer het UWV de ontslagaanvraag na twee jaar afkeurt (zie verplichting ontslag bij UWV).

Naast het doorbetalen van het loon (of de verzekeringspremie) is ook het direct wegvallen van omzet een financieel risico. Om de omzet te compenseren moet een kapper op zoek naar een nieuwe werknemer. Dit zorgt voor dubbele lasten voor een ondernemer en dat heeft direct invloed op financiële situatie en continuïteit van de kappersonderneming (goed te weten dat 94% van de omzet voor de rekening van de kappersdienst komt).

Doorlooptijd. Ondernemers geven aan dat de doorlooptijd van twee jaar te lang is gezien de financiële risico's die zij daarmee lopen.

Doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering) (nr. 22)

Deze 'verplichting' vloeit voort uit de verplichting loondoorbetaling bij ziekte (zie hier-voor). Een ondernemer kan het risico voor loondoorbetaling zelf dragen of dit risico verzekeren met een ziekteverzuimverzekering. Hoewel het hier niet gaat om een verplichting die wordt voorgeschreven in wet- of regelgeving, kan het wel gezien worden als indirecte regeldruk. Dit omdat loondoorbetaling bij ziekte zónder verzekering voor een ondernemer tot nog hogere kosten leidt.

Kosten. De kosten voor een ziekteverzuimverzekering zijn hoog. De meeste ondernemers binnen de kappersbranche hebben deze verzekering wél afgesloten. Toch gaat de premie flink omhoog wanneer het loon is doorbetaald door de verzekeraar van een of meerdere zieke werknemers. Dit is echter ook afhankelijk van de keuze voor de verzekeraar. Gemiddeld komen de kosten neer op € 5.880, -.

RI&E (nr. 1)

In [artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet](#) is beschreven dat een ondernemer een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) moet opstellen en bijhouden. Indien nodig moet een ondernemer de RI&E ook laten beoordelen door een gecertificeerde Arboarts of een Arbo-deskundige.¹²

Tijdsbesteding. Ondernemers geven aan dat het opstellen van een RI&E veel tijd vraagt. Zij geven aan dat ze een externe adviseur (bijv. een Arbodienst of de brancheorganisatie) kunnen inschakelen om de RI&E op te stellen. Aangezien hier een kostenplaatje aan vast zit, kiezen ondernemers er vaker voor om de RI&E zelf in te vullen. Gemiddeld kost het een ondernemer **8 uur per keer** om de RI&E in te vullen dan wel bij te houden.

Daarnaast besteden ondernemers ook tijd aan de RI&E gedurende [een werkdag](#) of bij trainingen. De beleidsdoelstelling van de RI&E, 'gezond en veilig werken', wordt namelijk wel onderschreven door ondernemers.

Complexiteit. De voornaamste reden dat ondernemers uit de kappersbranche de RI&E als een knelpunt ervaren, is dat het een administratieve verplichting is voor de

¹² De RI&E moest extern worden getoetst bij meer dan 25 werknemers of wanneer er geen door werkgevers- en werknemersorganisatie erkende branche RI&E beschikbaar is (zie art 14 onder a en lid 12).

ondernemer. Het doorlopen van de RI&E en het opschrijven hiervan in beleid (gericht op continu verbeteren) is een 'papieren exercitie' die onvoldoende aansluit bij de bedrijfsvoering van een kapsalon.

Dienstverlening. Ondernemers geven aan dat de verplichting zich meer moet richten op gezond en veilig werken in de praktijk. Papier is immers geduldig en het gaat erom dat medewerkers weten hoe zij Arbo-risico's kunnen voorkomen in de praktijk. Een dergelijke verplichting zou dan moeten gelden voor zowel de ondernemer als haar of zijn medewerkers. Maar gezien het gewenste level playing field in de kappersbranche ook voor ondernemers zonder personeel.

Bijhouden administratie vakantiedagen (nr. 121)

Bij het einde van zijn of haar arbeidsovereenkomst heeft een werknemer recht op uitbetaling van het saldo van niet opgenomen vakantiedagen. Dit is bepaald in [artikel 7:641 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek \(BW\)](#). In het [tweede lid](#) van datzelfde artikel staat:

“De werkgever is verplicht aan de werknemer een verklaring uit te reiken waaruit blijkt over welk tijdvak de werknemer bij het einde van de arbeidsovereenkomst nog aanspraak op vakantie heeft.”

Uit de wettelijke verplichting voor de werkgever om bij het einde van het dienstverband aan de werknemer een overzicht te verstrekken van de resterende vakantiedagen, volgt dat de werkgever verplicht is een administratie bij te houden van de door de werknemer genoten vakantiedagen.

In de cao voor het kappersbedrijf is vastgelegd dat een ondernemer de wettelijke- en bovenwettelijke vakantiedagen, inhoudingen bij ziekte, extra dagen bij het niet-ziek zijn en extra dagen vanwege de duur van het dienstverband (complexe administratie) moet vastleggen.

Tijdsbesteding. Het bijhouden van de vakantiedagen vinden ondernemers vanzelfsprekend. Zij geven aan dit meestal te doen in combinatie met het bijhouden van de arbeids- en rusttijden. Echter, ondernemers geven aan dat er veel tijd wordt besteed aan het bijhouden van alle vakantiedagen doordat alles apart bijgehouden moet worden. Gemiddeld kost dit een ondernemer **20 uur per jaar**.

Complexiteit. Het belangrijkste knelpunt dat ondernemers aangeven voor het bijhouden van de administratie rondom vakantiedagen is het onderscheid dat gemaakt moet worden tussen wettelijk verlof en bovenwettelijk verlof. Welke vakantiedagen opgenomen worden door de werknemer moet afzonderlijk worden bijgehouden. Daarnaast geven ondernemers aan dat verplichte vrije dagen moeten worden doorgerekend voor parttimers. Ondernemers geven aan dat zij hiervoor regelmatig de hulp van een administratiekantoor moeten inschakelen.

Aangifte omzetbelasting (nr. 48)

In [artikel 14 in de Wet op de omzetbelasting](#) staat dat ondernemers de omzetbelasting moeten aangeven en afdragen bij de Belastingdienst. Ook moeten zij de gegevens bewaren voor 5 jaar.

Kosten. Alle facturen, bonnetjes van kleine aankopen en kassagegevens moeten zorgvuldig worden verwerkt en daar mogen geen afwijkingen inzitten. De kans is groot dat er fouten worden gemaakt of bonnetjes worden vergeten en daarom is de administratie en aangifte vaak uitbesteed aan een accountant of administratiekantoor.

De belastingdienst geeft weliswaar ruimte om fouten te herstellen (bijvoorbeeld door het toestaan van suppleties) maar ook dit kost veel tijd en kan leiden tot het betalen van zogenaamde invorderingsrente van 4%.

Het belangrijkste risico op hoge kosten hangt samen met de boetes bij te laat betalen.¹³ [betaalverzuimboete is 3%](#) van het te laat betaalde bedrag, met een [minimum van € 50 en een maximum van € 5.514](#). De belastingdienst is (ondanks de eenmalige coulancetermijn van zeven kalenderdagen) onherroepelijk op deze termijn, ook als – bijvoorbeeld vanwege een fout bij de bank – de betaling te laat is. Naast een boete voor te laat betalen is er ook een boete voor het te laat indienen van de omzetbelasting, deze bedraagt €68.

Boetes vallen buiten de definitie van regeldruk, maar indirect heeft een strikt boeteregime wel invloed op de regeldruk omdat ondernemers extra kosten maken om boetes te voorkomen.

Dit knelpunt geldt ook voor de Aangifte loonbelasting. De boete hiervoor is hetzelfde als bij het te laat betalen van de omzetbelasting.

Complexiteit. Belasting betalen vinden ondernemers vanzelfsprekend. Maar ondernemers in de kappersbranche vinden het doen van aangifte een complexe verplichting omdat de hele administratie sluitend moet zijn. Het is dermate ingewikkeld dat ondernemers dit uitbesteden aan een administratiekantoor of accountant.

---

¹³ Boetes vallen buiten de definitie van regeldruk, Indirect heeft een strikt boeteregime wel invloed op de regeldruk omdat ondernemers extra kosten maken om boetes te voorkomen.

5.2 Beslisboom regeldrukreductie

Het standaardkostenmodel Indicatorbedrijf (ISKM) heeft als doel om inzicht te geven in de parameters die de feitelijke en beleefde regeldruk van wettelijke verplichtingen veroorzaken. De feitelijke regeldruk is daarbij berekend voor het MKB-indicatorbedrijf als de regeldrukkosten en de beleefde regeldruk geeft het beeld van hoe ondernemers de werkbaarheid ervaren. De parameters in het model zijn daarmee de 'knoppen' waaraan gedraaid kan worden om de feitelijke en beleefde regeldruk te verminderen.

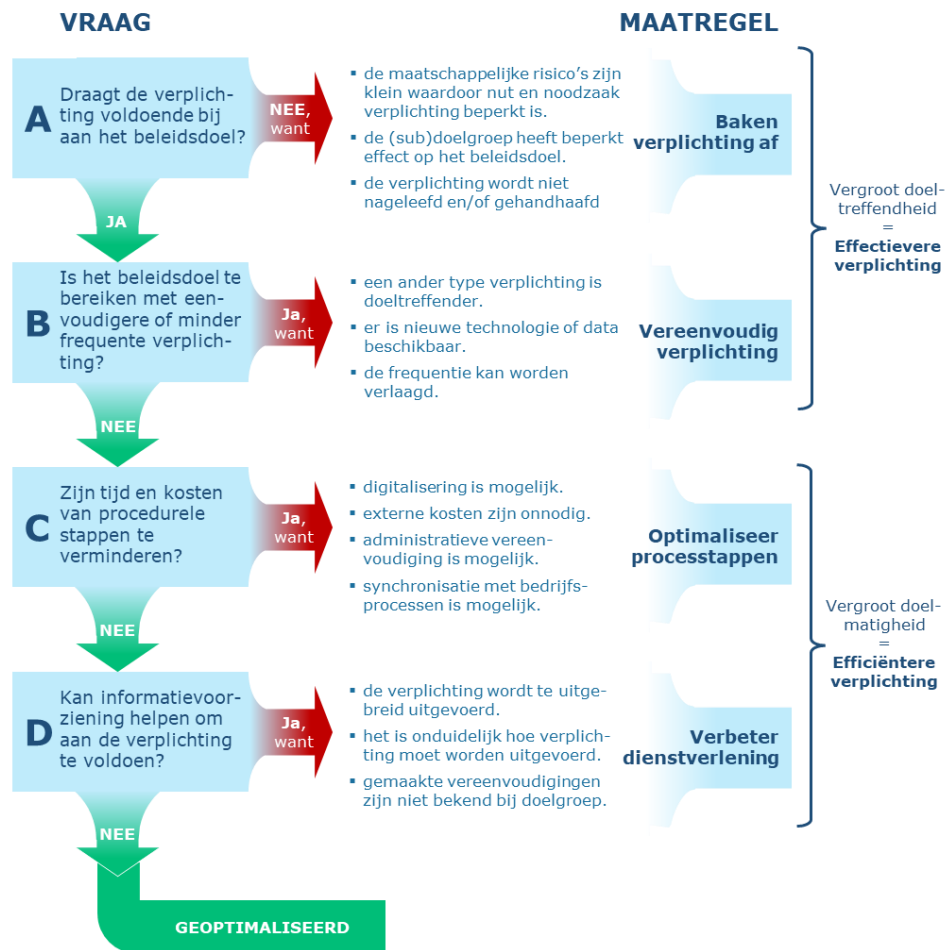
Door deze 'knoppen' te koppelen aan de beleidsdoelstelling (ofwel het maatschappelijke doel) en afwegingen die zijn gemaakt bij het tot stand komen van een verplichting, is op gestructureerde wijze na te gaan wat de mogelijkheden zijn om de beleefde en feitelijke regeldruk te reduceren. In de onderstaande figuur zijn deze op gestructureerde wijze uitgewerkt in de vorm van de beslisboom regeldrukreductie.

Het doel van de beslisboom is om mogelijke alternatieven voor een verplichting of de uitvoering daarvan gestructureerd op een rij te zetten. Hier zit een gradatie in. Alternatieven bij stap A en B zijn het meest ingrijpend, omdat ze een wetwijziging of vereenvoudiging van de verplichting vragen. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maken de verplichting effectiever, oftewel de doeltreffendheid van de verplichting wordt vergroot.

Alternatieven bij stap C en D zijn makkelijker te implementeren en op kortere termijn haalbaar. Het uitvoeren van de maatregelen onder deze onderdelen maakt de verplichting efficiënter, oftewel de doelmatigheid van de verplichting wordt vergroot.

Op deze wijze biedt de beslisboom verschillende handelingsperspectieven om een verplichting te optimaliseren.

Figuur 9. Beslisboom regeldrukreductie

De eerste vraag (A) in de beslisboom is of de verplichting voldoende bijdraagt aan het beleidsdoel dat de wet met deze verplichting nastreeft. Als de verplichting niet direct bijdraagt aan het beleidsdoel, mag de vraag worden gesteld of deze verplichting voldoende doeltreffend is. Verplichtingen die beperkt worden nageleefd (bijvoorbeeld vanwege onbekendheid) en waarvan de handhaving beperkt is, kunnen een signaal zijn om vraag A zorgvuldig in overweging te nemen. De regeldruk is dan te reduceren door de verplichting af te schaffen of een specifiek deel van de doelgroep (bijvoorbeeld wanneer het risico beperkt is) uit te zonderen.

De tweede vraag (B) sluit aan bij de gedachte of het doel van de wet ook met een andere, eenvoudigere verplichting is te bereiken. Verplichtingen kunnen namelijk zijn verouderd of minder aansluiten op de praktijk. Ook zijn soms inzichten en ervaringen uit andere beleidsterreinen of het buitenland inspirerende voorbeelden voor andere verplichtingen. Het doel van de wet wordt dan nog steeds bereikt, maar wel met eenvoudigere verplichtingen.

De derde en vierde vraag gaan ervan uit dat de verplichting, frequentie en gevraagde gegevens blijven bestaan. Vraag C richt zich dan op het optimaliseren van de procedure en bijbehorende werkzaamheden. Vraag D is vooral gericht op het ondersteunen en faciliteren van mkb-ondernemers bij het naleven van de verplichting. Zo leidt het optimaliseren van de processtappen en het verbeteren van de dienstverlening tot een

doelmatigere (ofwel efficiëntere) inrichting van de verplichting en daarmee tot een significante vermindering van de ervaren regeldruk voor mkb-ondernemers.

Het meetbare en merkbare effect op de regeldruk voor ondernemers verschilt per vraag uit de beslisboom. Suggesties die hoog staan in de beslisboom hebben een groter effect dan vragen die lager in de beslisboom staan. In de onderstaande tabel zijn deze samengevat.

Tabel 10. Verwacht regeldrukeffect per vraag uit de beslisboom

Effect regeldruk		Vraag			
		A	B	C	D
	Verplichting en regeldruk verdwijnen	✓	✓		
	Feitelijke (€) en beleefde regeldruk neemt af.		✓		
	Feitelijke regeldruk (€) neemt af.			✓	
	Beleefde regeldruk neemt af			✓	✓

In het hoofdrapport zijn voor 10 verplichtingen reductiemaatregelen uitgewerkt. Hierbij is dan rekening gehouden met de verschillen tussen de MKB-indicatorbedrijven die onderdeel zijn van dit onderzoek.

6 Samenvatting regeldruk kapsalon

1. Kappers ervaren regeldruk door het grote aantal wettelijke verplichtingen en de stroom aan nieuwe verplichtingen waardoor zij totaal en de samenhang met moeite overzien.

Uit het onderzoek blijkt dat kappers geen overzicht hebben van de voor hun onderneming geldende verplichtingen of de wijze waarop zij deze in de praktijk moeten uitvoeren. In totaal heeft een kapper met de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf te maken met **71 verschillende verplichtingen** uit wet- en regelgeving. Hiervan is **65%** werkgever gerelateerd en heeft **24%** betrekking op het ondernemerschap. De kappersbranche heeft weinig sectorspecifieke verplichtingen. Uit het onderzoek blijkt dat kappers het aantal en de complexiteit van de verplichtingen als belastend ervaren en dat dit de laatste jaren toeneemt.

Om op de hoogte te blijven van de nieuwe wettelijke verplichtingen maken kappers voornamelijk gebruik van hun brancheorganisatie. Daarnaast worden zij geïnformeerd door hun administratiekantoor, accountant of benaderd door commerciële partijen die diensten verlenen om aan wettelijke verplichtingen te voldoen. De meest genoemde zijn commerciële dienstverleners op het gebied van Arbo en AVG. De afhankelijkheid van commerciële partijen ervaren de meeste kappers als regeldruk.

2. De regeldrukkosten (€) hebben een significante impact op de financiële bedrijfsvoering van het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon.

De berekening van de regeldrukkosten bij het MKB-indicatorbedrijf de kapsalon laat zien dat de regeldrukkosten ruim **€ 38.500** bedragen (exclusief business as usual). **59%** van deze kosten zijn out-of-pocketkosten. Deze kosten zijn gerelateerd aan wettelijke verplichtingen met betrekking tot loondoorbetaling bij ziekte en een diversiteit aan verplichtingen waarvoor externe adviseurs worden ingezet.

Kappers ervaren de feitelijke regeldruk als belastend. Dit wordt versterkt doordat in de praktijk de kosten per jaar hoog kunnen oplopen. Zo lopen de kosten in een jaar waarin een collega langdurig ziek wordt hoog op en heeft dit bovendien direct effect op de omzet. In het model zijn deze fluctuaties niet zichtbaar omdat de kosten worden uitgemiddeld over de frequentie van voorkomen (in dit geval eens in de drie jaar).

Voor wat betreft de bestaande regelgeving hebben voor de kleinere mkb-bedrijven moeite met het krijgen van inzicht in alle geldende verplichtingen. De beleefde regeldruk wordt negatief beïnvloed wanneer zij de verplichting niet of slecht werkbaar vinden. Dit wordt met name veroorzaakt wanneer de regelgeving dusdanig complex is dat zij hiervoor externe deskundigen moeten inhuren omdat zij anders (financiële) risico's lopen.

3. 72% van de verplichtingen is goed of redelijk werkbaar, 28% wordt beoordeeld als slecht of niet werkbaar.

De in het onderzoek betrokken kappers beoordelen 13 verplichtingen¹⁴ als goed werkbaar: deze verplichtingen zijn meestal onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering en daarmee goed werkbaar. Zij beoordelen 25 verplichtingen als redelijk werkbaar, vaak zijn hier in de uitvoering volgens ondernemers met een kapsalon nog verbeteringen mogelijk.

Bij de verplichtingen die kappers als slecht of niet werkbaar beoordelen (15) speelt voornamelijk dat de regelgeving (a) moeilijk is te begrijpen waardoor zij hiervoor extern advies moeten inwinnen. Of (b) dat wanneer er fouten worden gemaakt dit grote financiële consequenties kan hebben voor de ondernemer.

4. 10 meest belastende verplichtingen

Alle verplichtingen uit het MKB-indicatorbedrijf zijn in de regeldrukmatrix beoordeeld op basis van de regeldrukkosten en de werkbaarheid. In overleg met de deelnemende bedrijven en de brancheorganisatie is hieruit een selectie gemaakt met als vraagstelling: welke 10 verplichtingen zouden in ieder geval in een regeldruk reductieprogramma moeten terugkomen? De volgende zijn hiervoor geselecteerd:

- Re-integratie van zieke medewerker
- Arbeidsgezondheidskundig onderzoek
- Begeleiden niet-functionerende medewerkers
- Klanten informeren AVG
- Doorlopen ontslag UWV (arbeidsongeschiktheid)
- Doorbetalen loon bij ziekte (kort verzuim)
- Doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)
- RI&E
- Bijhouden administratie vakantiedagen
- Aangifte omzetbelasting

Uit de gesprekken met ondernemers met een kapsalon zien zij zelf bij de helft van alle geldende verplichtingen kansen om de regeldruk merkbaar te verminderen. Vanuit de ANKO is aangegeven dat zij concrete voorstellen voor het reduceren van de regeldruk hebben uitgewerkt in hun pamflet "[Regeldruk & ongelijkspeelveld bedreigen kappersbranche](#)".

In de hoofdrapportage is de beslisboom regeldrukvermindering doorlopen voor een aantal verplichtingen en zijn suggesties gedaan om de regeldruk te reduceren.

---

¹⁴ In het onderzoek is de werkbaarheid beoordeeld voor 53 van de 71 verplichtingen. Met de overige 18 verplichtingen waren te weinig recente ervaringen van kappers om hierover een oordeel te geven. Voor de berekening van de percentages is uitgegaan van ((het aantal verplichten van een categorie – onder te verdelen tussen goed werkbaar, redelijk werkbaar en slecht werkbaar + niet werkbaar - / het totaal aantal verplichtingen waarvoor de werkbaarheid is beoordeeld)) x 100%).

Bijlagen bij rapportage:

MKB-indicatorbedrijf: De kapsalon

I	Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de kapsalon	40
II	Matrix ingevuld per verplichting	41

I Overzicht wettelijke verplichtingen MKB-indicatorbedrijf de kapsalon

	Regeldruk			
	Structureel	Fenmalig	Incidenteel	Totaal
A. Werkgever	€ 17.136	€ 71	€ 14.694	€ 31.902
A-1 Gezondheid en veiligheid op het werk	€ 5.016	€ 2	€ -	€ 5.018
1: Het uitvoeren van een Risicoinventarisatie en -Evaluatie	€ 205	€ -	€ -	€ 205
2: Het meewerken aan inspecties van ISZW	€ -	€ -	€ -	€ -
4: Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	€ 324	€ -	€ -	€ 324
6: Het voeren van overleg over het arbobeleid	€ 223	€ -	€ -	€ 223
7: Het aansluiten bij een arboDienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	€ 1.428	€ -	€ -	€ 1.428
8: Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	€ 107	€ -	€ -	€ 107
9: Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	€ -	€ 2	€ -	€ 2
10: Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen.	€ 654	€ -	€ -	€ 654
11: Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken.	€ 1.212	€ -	€ -	€ 1.212
12: Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek.	€ 382	€ -	€ -	€ 382
13: Het laten keuren van arbeidsmiddelen.	€ 327	€ -	€ -	€ 327
15: Het hebben van een veiligheidsinformatieblad voor gevaarlijke stoffen	€ 154	€ -	€ -	€ 154
16: Het melden van arbeidsongevallen met personeel	€ -	€ -	€ -	€ -
17: Het bijhouden van een ongevalregistratie	€ -	€ -	€ -	€ -
A-2 Werktijden en sociale zekerheid	€ 9.438	€ 8	€ 356	€ 9.801
19: Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder	€ 441	€ -	€ -	€ 441
20: Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	€ 1.848	€ -	€ -	€ 1.848
21: Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie	€ -	€ -	€ 229	€ 229
22: Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	€ 5.919	€ -	€ -	€ 5.919
23: Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	€ -	€ -	€ 127	€ 127
76: Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	€ -	€ 8	€ -	€ 8
121: Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	€ 1.230	€ -	€ -	€ 1.230
A-3 Arbeidsbescherming en gelijke behandeling	€ 924	€ -	€ 14.265	€ 15.189
24: Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden.	€ -	€ -	€ 2.043	€ 2.043
25: Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	€ -	€ -	€ 308	€ 308
26: Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter	€ -	€ -	€ 724	€ 724
27: Het betalen van een transitievergoeding voor een werknemer	€ -	€ -	€ 1.828	€ 1.828
28: Het bijhouden van het ziekteverzuim	€ 924	€ -	€ -	€ 924
29: Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	€ -	€ -	€ 1.733	€ 1.733
30: Het re-integreren van een zieke werknemer	€ -	€ -	€ 1.787	€ 1.787
31: Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	€ -	€ -	€ -	€ -
32: Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	€ -	€ -	€ 1.654	€ 1.654
33: Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	€ -	€ -	€ 4.128	€ 4.128
34: Het aanvragen van betaald ouderschapsverlof voor een werknemer	€ -	€ -	€ 61	€ 61
A-4 Werkgever overig	€ 1.759	€ 62	€ 74	€ 1.894
35: Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht	€ 231	€ -	€ -	€ 231
36: Het betalen van loon aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
37: Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	€ -	€ -	€ -	€ -
38: Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	€ 557	€ -	€ -	€ 557
39: Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer	€ 103	€ -	€ -	€ 103
40: Het voeren van een loonadministratie	€ 100	€ -	€ -	€ 100
41: Het afdragen van premies aan het O&O-fonds	€ 441	€ -	€ -	€ 441
42: Het indienen van een aanmelding als werkgever	€ -	€ 62	€ -	€ 62
43: Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	€ -	€ -	€ -	€ -
44: Het APK laten keuren van bedrijfswagens	€ -	€ -	€ -	€ -
45: Het inhuren van zzp'ers	€ -	€ -	€ -	€ -
47: Het meewerken aan loonbeslag	€ -	€ -	€ 16	€ 16
120: De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt.	€ 327	€ -	€ -	€ 327
124: Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	€ -	€ -	€ 58	€ 58
B. Ondernemer	€ 6.144	€ 619	€ 110	€ 6.873
B-1 Belastingen en financiën	€ 2.615	€ -	€ -	€ 2.615
48: Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	€ 1.832	€ -	€ -	€ 1.832
49: Het indienen van aangifte vennootschapsbelasting/winstbelasting, inclusief afdracht	€ 401	€ -	€ -	€ 401
50: Het opstellen van de jaarrekening	€ 305	€ -	€ -	€ 305
51: Het betalen van gemeentelijke belastingen	€ 77	€ -	€ -	€ 77
B-2 Bedrijfsvoering	€ 3.510	€ 23	€ 110	€ 3.643
52: Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	€ 3.080	€ -	€ -	€ 3.080
53: Het meewerken aan uitvragen van het CBS	€ -	€ -	€ 103	€ 103
54: Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	€ 58	€ -	€ -	€ 58
55: Het verplicht inschrijven in het handelsregister	€ -	€ 23	€ -	€ 23
56: Het aantonen van de naleving van de privacyregels	€ 372	€ -	€ -	€ 372
57: Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens	€ -	€ -	€ -	€ -
59: Keuringen van installaties	€ -	€ -	€ -	€ -
60: Het melden van een datalek aan de betrokkene	€ -	€ -	€ -	€ -
61: Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	€ -	€ -	€ 8	€ 8
B-3 Ondernemer, overig	€ 19	€ 596	€ -	€ 615
63: Het aanvragen van een licentie bij een CBO, inclusief afdracht	€ 19	€ -	€ -	€ 19
64: Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	€ -	€ 596	€ -	€ 596
65: Het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag	€ -	€ -	€ -	€ -
66: Het aanvragen van een energielabel	€ -	€ -	€ -	€ -
C. Sectorspecifiek	€ -	€ -	€ 10	€ 10
C-2 Brandveiligheid	€ -	€ -	€ 10	€ 10
69: Het meewerken aan inspecties van de brandweer	€ -	€ -	€ 10	€ 10
C-3 Sectorspecifiek, overig	€ -	€ -	€ -	€ -
96: Het indienen van een aanvraag of melding voor een evenement	€ -	€ -	€ -	€ -
97: Het aanvragen van een ontheffing voor het tijdelijk schenken van alcohol	€ -	€ -	€ -	€ -
98: Het melden van een incidentele festiviteit	€ -	€ -	€ -	€ -
101: Het aanvragen van een omgevingsvergunning	€ -	€ -	€ -	€ -
103: Het aanvragen van een parkeervergunning of -ontheffing	€ -	€ -	€ -	€ -
104: Het aanvragen van een objectvergunning	€ -	€ -	€ -	€ -
107: Het aanvragen van een vergunning voor het verspreiden van reclame	€ -	€ -	€ -	€ -
Eindtotaal	€ 23.280	€ 690	€ 14.814	€ 38.784

II Matrix ingevuld per verplichting

In de regeldrukmatrix is de werkbaarheid van een verplichting uitgezet tegen de regeldrukkosten. De nummers in de tabel van bijlage I corresponderen met de nummers in de regeldrukmatrix.

Schaalverdeling van de as regeldrukkosten

De MKB-indicatorbedrijven verschillen van elkaar in omvang, omzet, kosten en regeldrukkosten. Bij gebruik van dezelfde bandbreedte in € per categorie ("laag", "middel" en hoog), ontstaat er daarom een vertekend beeld van de regeldruk voor de verschillende MKB-indicatorbedrijven. Er is daarom voor gekozen om voor ieder MKB-indicatorbedrijf een eigen schaalindeling te maken die is gebaseerd op dezelfde uitgangspunten. Hierdoor is het (door de resultaten te projecteren) ook mogelijk om de hoogte van de regeldruk tussen MKB-indicatorbedrijven te vergelijken.

De uitgangspunten voor indeling van de regeldrukkosten zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 11. Uitgangspunten schaalindeling as regeldrukkosten

Categorie	Ondergrens	Bovengrens
Bedrijfseigen kosten	In deze "kolom" komen alle verplichtingen terug waarvan de kosten volledig worden beschouwd als bedrijfseigen kosten. De regeldrukkosten zijn in dat geval € 0.	
Laag	€ 0	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Middel	5% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk
Hoog	20% van de regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk	120% van regeldrukkosten van verplichting met hoogste regeldruk

Regeldrukkosten (tijd en kosten)

